

Официален вестник на Европейския съюз

C 375

Издание
на български език

Информация и известия

Година 63

6 ноември 2020 г.

Съдържание

II Съобщения

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Европейска комисия

2020/C 375/01 Известие на Комисията — Разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата 1

Европейска централна банка

2020/C 375/02 Изменение на етичната рамка на ЕЦБ (*Настоящият текст заменя част 0 от правилата за персонала на ЕЦБ във връзка с етичната рамка от текста, публикуван в Официален вестник C 204 от 20 юни 2015 г., стр. 3*) 25

Европейска комисия

2020/C 375/03 Непротивопоставяне на концентрация, за която е постъпило уведомление (Дело M.9953 — CalSTRS/Altitude Group/AI THD) 42

2020/C 375/04 Непротивопоставяне на концентрация, за която е постъпило уведомление (Дело M.10003 — DWS/Vertex Bioenergy) 43

2020/C 375/05 Непротивопоставяне на концентрация, за която е постъпило уведомление (Дело M.9619 — CDC/EDF/ENGIE/La Poste) 44

2020/C 375/06 Непротивопоставяне на концентрация, за която е постъпило уведомление (Дело M.8130 — Imerys/Alteo certain assets) 45

BG

IV *Информация*

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Европейска комисия

2020/C 375/07	Обменен курс на еврото — 5 ноември 2020 година	46
2020/C 375/08	Решение на Комисията от 22 юли 2020 година относно даване на указания на централния администратор на Дневника на Европейския съюз за трансакциите да въведе промени в националните таблици за разпределение на квоти за авиационни емисии, които ще бъдат разпределени безвъзмездно през 2020 г. от държавите членки, администриращи оператори на въздухоплавателни средства, изпълнявали полети от ЕС до Швейцария, в Дневника на Европейския съюз за трансакциите	47

V *Становища*

ПРОЦЕДУРИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Европейска комисия

2020/C 375/09	Предварително уведомление за концентрация (Дело M.9989 — BB Holding Investment/Duferdofin-Nisor) Дело кандидат за опростена процедура	57
---------------	---	----

II

(Съобщения)

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Известие на Комисията

Разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата

(2020/C 375/01)

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ	2
2. ДОБРИ ПРАКТИКИТИ В СЪБИРАНЕТО НА ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ ОТ ДОМАКИНСТВОТА	3
2.1. Препарати от битовата химия	6
2.1.1. Продукти за почистване и за лична грижа	7
2.1.2. Бои, лакове, мастило и лепила	7
2.1.3. Пестициди в домакинствата и пестициди за градински растения	8
2.1.4. Фотографски химични вещества и смеси	8
2.1.5. Опаковка	9
2.2. Медицински отпадъци от домакинствата	9
2.2.1. Фармацевтични продукти	9
2.2.2. Остри инструменти и други потенциално инфекциозни отпадъци	10
2.3. Отпадъци от строителство и разрушаване	11
2.3.1. Отпадъци, които съдържат азбест	11
2.3.2. Третирана дървесина	12
2.3.3. Каменовъглен катран и съдържащи катран продукти	13
2.4. Отпадъци от автомобилна поддръжка	13
2.4.1. Маслени филтри и замърсени абсорбиращи материали	13
2.4.2. Автомобилни продукти, препарат за полиране, антифризни течности	14
2.5. Отпадъци съдържащи живак (освен ОЕЕО)	14
3. ФАКТОРИ ЗА УСПЕХ ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ ОТ ДОМАКИНСТВОТА	15
3.1. Икономически стимули	15
3.2. Приспособени пунктове за разделно събиране	16
3.3. Повишаване на осведомеността и популяризиране	18
3.4. Прилагане	21
4. БИБЛИОГРАФИЯ	22
ПРИЛОЖЕНИЕ — връзки към примери за добра практика в комуникацията	24

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящите насоки са подготвени с оглед на член 20, параграф 4 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците ⁽¹⁾ (наричана по-нататък „Рамковата директива за отпадъците“), съгласно която Комисията трябва да приеме насоки относно разделното събиране на фракции от опасни отпадъци, образувани от домакинствата, за подпомагане и улесняване на държавите членки при изпълнението на задължението за разделно събиране, посочено в член 20, параграф 1 от Рамковата директива за отпадъците.

Основната цел на настоящото ръководство е да се предотвратят рисковете за човешкото здраве и околната среда, и по-специално за работниците, събиращи отпадъците, като се улесни изпълнението на разделното събиране на опасни отпадъци, образувани от домакинствата. В съответствие с целите на Рамковата директива за отпадъците целта му също така е да се подобрят количеството и качеството на материалите за подготовка за повторно използване и възстановяване, като се предотврати замърсяването на други потоци от материали, което да доведе до преработване на отпадъци, в резултат на което се блокират ресурси на по-ниските нива на йерархията на отпадъците ⁽²⁾. С настоящия документ се цели да се предостави преглед на най-добри практики при изпълнението на задължението за разделно събиране в целия ЕС, по-специално на регионално и местно равнище. Макар и в настоящото ръководство да се засяга ефективното управление на опасните отпадъци от домакинствата, необходимо е да се вземе под внимание, че в съответствие с йерархията на отпадъците предотвратяването и намаляването остават приоритет. По тази причина от основно значение е провеждането на кампании за повишаване на осведомеността, за да се сведе до минимум използването на опасни продукти в дома.

Настоящите насоки са отправени към органите на държавите членки на местно, регионално и централно равнище и към операторите по управление на отпадъците. Целта е подпомагане и улесняване на задачата им за разработване и изпълнение на програми за разделно събиране за опасни отпадъци от домакинствата.

Фигура 1: Състав на битовите отпадъци в Европа

Източник: въз основа на информацията от Световната банка (2018 г.) и Евростат (2008 г.) ⁽³⁾

Опасните отпадъци от домакинствата обикновено представляват 1 тегловен процент от битовите отпадъци (с изключение на отпадъци от електрическо и електронно оборудване — ОЕЕО) ⁽⁴⁾. Това възлиза ⁽⁵⁾ на между 1 и 6 kg на жител на година. Трудно е обаче да се сравняват данни на нивото на държавата, защото държавите имат различни процеси на докладване (напр. включват ОЕЕО или хранителни мазнини).

⁽¹⁾ ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3.

⁽²⁾ Директива (ЕС) 2018/851 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците (ОВ L 150, 14.6.2018 г., стр. 109, съображение 41).

⁽³⁾ Вж. например Andreasi et al. (2017 г.) за преглед на състава на отпадъците на различни потоци от отпадъци.

⁽⁴⁾ Adamcová, D. et al. (2016 г.).

⁽⁵⁾ ЕАОС (2015 г.) и D'ewelverwaltung (2018 г.).

По-голямата част от битовите отпадъци, на които основен източник са отпадъците от домакинствата, обикновено идва от шест потока на отпадъци (вж. фигура 1). Като малка фракция опасните отпадъци от домакинствата се събират под категория „други“, но тяхното значение е сравнително по-голямо заради потенциала им да възпрепятстват висококачественото рециклиране на всички други фракции, както и заради съображения за безопасност.

Тези насоки не са специално насочени към потоците от отпадъци, обхванати от друго законодателство на Съюза в областта на отпадъците, като батерии, ОЕЕО, отработени масла или излезли от употреба превозни средства, за които вече съществуват специфични схеми за събиране и управление. Уроците, научени от дейността по тези по-специфични схеми за събиране, и потенциалните взаимодействия с тях обаче може да са от значение за разделното събиране на опасни отпадъци от домакинствата.

Тези насоки не са обвързващи. Съдът на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съдът на ЕС“) остава единственият компетентен орган, който тълкува правото на Съюза.

2. ДОБРИ ПРАКТИКИТИ В СЪБИРАНЕТО НА ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ ОТ ДОМАКИНСТВОТА

Опасните отпадъци от домакинствата включват широк спектър от материали, които притежават различни опасни свойства. В член 3, параграф 2 от Рамковата директива за отпадъците опасните отпадъци се определят като „отпадъци, които притежават едно или повече опасни свойства, посочени в приложение III“ от директивата. Примери за този вид отпадъци, които обикновено се образуват от домакинствата, включват: бои и лакове, пестициди за градински растения, продукти за почистване, определени неизползвани лекарства, определени отпадъци от извършване на поддръжка на дома и автомобила от типа „направи си сам“.

Критериите за класифициране на отпадъците във връзка със свойствата, които могат да направят отпадъците опасни, са описани в настоящото приложение и следва да се използват целесъобразно, когато отпадъкът се класифицира като опасен или неопасен, като се взема под внимание неговият произход, вид и позиция в Европейския списък на отпадъците (Решение 2000/532/ЕО) ⁽⁶⁾.

В списъка на отпадъците е предоставена номенклатура за справка за идентифициране и класифициране на отпадъци и тя е обвързваща, що се отнася до отпадъците, които се считат за опасни. Отпадъците, посочени в списъка, са групирани в различни глави и подглави в зависимост от източника и състава. За пълно идентифициране на отпадъците се използва шестцифрен код. В този списък опасните отпадъци са означени със звездичка (*).

Стъпките, които трябва да се следват при определяне на кода на отпадъка на произволен поток от отпадъци, както и реда на степенуване, който трябва да се прилага при справката с различни глави, са описани в приложението към Решение 2000/532/ЕО. Допълнителни насоки относно класифицирането на отпадъците и определянето на кодове на отпадъците могат да бъдат намерени в известието на Комисията за технически насоки относно класифицирането на отпадъци ⁽⁷⁾.

Както характеристиките, така и третирането на различните опасни отпадъци от домакинствата се различават съществено едно от друго, но въз основа на проверка на съществуващите най-добри практики в областта на събирането на опасни отпадъци от домакинствата, са идентифицирани следните системи за разделно събиране на отпадъци:

- периодично събиране на определено място (напр. мобилен пункт за събиране) или от врата на врата (на всеки две седмици или на по-дълъг интервал),
- обратно връщане в магазина за рециклиране,
- предаване в пунктове за предаване на отпадъци.

⁽⁶⁾ Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 година за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква а) от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци (ОВ L 226, 6.9.2000 г., стр. 3).

⁽⁷⁾ Известие на Комисията — Технически насоки относно класифицирането на отпадъци (ОВ C 124, 9.4.2018 г., стр. 1).

В ЕС около две трети от опасните отпадъци от домакинствата, които се събират разделно, се събират в пунктове за предаване на отпадъци, а останалата една трета в по-голямата си част се събира чрез периодично събиране, по-специално в мобилни пунктове за събиране. Пунктовете за събиране, които се намират в търговски обекти, съществуват за някои потоци от отпадъци като батерии и ОЕЕО ⁽⁸⁾.

Някои опасни отпадъци от домакинствата продължават да не се изхвърлят по подходящия начин ⁽⁹⁾ и се изхвърлят в коша за остатъчни отпадъци или в малка степен се изхвърлят по начини, които могат да изложат на риск здравето и околната среда, като изхвърляне в канала. ⁽¹⁰⁾

Фигура 2: Схемата за разделно събиране и третиране на опасни отпадъци от домакинствата

Пример за добра практика 1 ⁽¹¹⁾

Във Велико херцогство Люксембург има интегрирана система за събиране на отпадъци, в която се предвиждат пунктове за всеобхватно и безплатно събиране на опасни отпадъци от домакинствата: 18 стационарни пункта за събиране на отпадъци, където гражданите могат да донесат своите опасни вещества (т.е. един пункт на всеки 35 000 жители), мобилни пунктове за събиране 4 пъти годишно, а събирането от домовете се осъществява при поискване. Чрез системата се събират повече от 5 кг опасни отпадъци от домакинствата на жител годишно ⁽¹²⁾.

Предвиждат се информационни кампании, при които се използват цифрови инструменти и специфични помощни услуги за фокусни групи, като например за тези, които живеят в жилищни блокове. В най-всеобхватните системи за събиране на отпадъци живеещите в жилищни блокове могат да предават отделно до 27 различни вида отпадъци, в това число и опасни отпадъци от домакинствата.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/household_report.pdf

⁽⁹⁾ Letcher и Vallero (2019 г.)

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/household_report.pdf

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/20180227_Haz_Waste_Final_RepV5_clear.pdf

⁽¹²⁾ D'environmentverwaltung (2018 г.).

Пример за добра практика 2

Службата за околната среда на регион Хелзинки (Финландия) е разположила 50 контейнера в метрополната област за бесплатно събиране на голям спектър от потоци от отпадъци, в това число и опасни отпадъци от домакинствата. Контейнерите се намират на бензиностанции, до супермаркети и други магазини за оптимален достъп. С цел гарантиране на сигурността контейнерите са достъпни единствено през работното време, а местната полиция е ангажирана с осигуряване на подкрепа за необслужените пунктове. В контейнерите се приемат следните опасни отпадъци от домакинствата:

- охлаждаща течност, спирачна течност и течност за съединители,
- отработени масла, филтри за масло и други отпадъци от масло,
- разтворители като терпентин, разреждители, ацетон (също и лакочистители за нокти),
- препарат за почистване на съдове на основата на разтворител,
- бои, лепила, лакове, консерванти за дърво,
- силни киселини като сярна киселина,
- съдове под налягане с газ или които са съдържали газ,
- контейнери за аерозолни продукти,
- препарати за миене на съдове на алкална основа,
- пестициди и дезинфекциращи средства,
- химически вещества за използване във фотографията.

Също така има и някои опасни отпадъци от домакинствата, които могат да се предават единствено на пунктове за предаване на отпадъци: отпадъци от електрическо и електронно оборудване (безплатно), импрегниран дървен материал (безплатно) и отпадък, съдържащ азбест (10 евро за всеки 100 dm³, през 2015 г.).

Пример за добра практика 3 ⁽¹³⁾

В Оденсе (Дания) всяко домакинство получава 40-литрова червена кутия за съхранение и превоз на опасни отпадъци от домакинствата. Кутията може да бъде събрана по четири начина:

- събиране директно от домакинството срещу такса,
- събиране от жилищни блокове чрез мобилен камион, приспособен за събиране на опасни отпадъци от домакинствата,
- домакинствата доставят до един от двата обслужвани пункта за получаване на опасни отпадъци от домакинства,
- домакинствата доставят в определени почивни дни през уикенда до стандартните пунктове за предаване на отпадъци.

В Оденсе се събират 300 t./год. опасни отпадъци от домакинства, което отговаря на около 1,6 kg на жител на година. Най-големият дял от опасни отпадъци от домакинства са боите и лаковете, които съставляват от 66 до 75 % от всички събрани опасни отпадъци от домакинства. Останалите са смесица от киселини, пестициди, контейнери за аерозолни продукти и различни други химикали.

Понеже събирането се извършва от обучен персонал, качеството и хомогенността на събраните потоци са високи. Събирането на опасни отпадъци се финансира основно от такса „общ отпадък“, заплащана от всички домакинства в общината. Разходите за жител са около 3,3 евро годишно (въз основа на информацията от 2014 г.).

⁽¹³⁾ https://www.acrplus.org/images/project/R4R/Good_Practices/GP_Odense_hazardous-waste-collection.pdf

Пример за добра практика 4 ⁽¹⁴⁾

В Париж (Франция) в допълнение към пунктовете за предаване на отпадъци и събирането от домакинствата при поискване се използват Trimobiles (мобилни пунктове за събиране на отпадъци върху триколесни превозни средства). За по-малко от час тези превозни средства могат да бъдат преобразувани в мобилен пункт за събиране на отпадъци. През 2012 г. мрежата се състоеше от 6 подвижни пункта за събиране на отпадъци на 30 различни местоположения.

Честотата на събиране зависи от условията на местно равнище и варира от един до седем пъти месечно. Всяко превозно средство остава на същото местоположение за половин ден. Събират се няколко фракции от отпадъци, в това число отпадъци от строителство и разрушаване, ОЕЕО и дървесина. В тези мобилни пунктове процентът на събиране е висок: 65 % от всичките събрани опасни отпадъци от домакинства в целевите райони. През 2017 г. бяха събрани 323 тона опасни отпадъци ⁽¹⁵⁾.

Услугата се предлага само на домакинства и е безплатна. Системата се финансира основно от местните власти и възлиза на около 2 евро на жител годишно както за подвижните пунктове за събиране, така и за стандартните пунктове за предаване на отпадъци. Чрез схемата за разширена отговорност на производителя за ОЕЕО се осигурява малка част от общото финансиране. В Париж събирането на отпадъци чрез Trimobiles възлиза на около 300 евро/тон, докато събирането в стандартен пункт за предаване на отпадъци възлиза на 75 евро/тон (въз основа на доклад от 2014 г.).

Пример за добра практика 5 ⁽¹⁶⁾

В Талин (Естония) използват рециклирани товарни контейнери от морски транспорт, които са оборудвани с рафтове, чекмеджета и подходящо пространство за съхранение като пунктове за събиране на опасни отпадъци от домакинства. Контейнерите са разположени на централни места, за да се гарантира близостта до гражданите. С тази практика събирането на опасни отпадъци от домакинства се е увеличило от 12 тона (0,03 kg/глава от населението/година) през 2000 г. до 158 тона (0,4 kg/глава от населението/година) през 2013 г.

През 2005 г. цената на един такъв контейнер за събиране на отпадъци варираше от 3 700 евро до 4 500 евро в зависимост от размера на контейнера (20—30 m³). Разходите за управление на един пункт за събиране на отпадъци варираха от 46 евро месечно през 2004 г. до 70 евро месечно през 2013 г.

2.1. Препарати от битовата химия

В повечето държави членки общините вече събират препарати от битовата химия разделно. Това обикновено се осъществява чрез периодично събиране от домовете или на пунктове за предаване на отпадъци, както и чрез допълнителни механизми посредством дистрибутори, които извършват това доброволно.

Събирането и третирането на опасни препарати от битовата химия се финансират основно от общините. Организирането и финансирането на събирането и третирането също така могат да са предмет на схема за разширена отговорност на производителя, както е във Франция от 2011 г. насам. Няколко такива отраслови схеми във Франция обхващат препаратите от битовата химия, групирани в понятието „специфични отпадъци с дифузен характер“ (*déchets diffus spécifiques* ⁽¹⁷⁾), образувани от домакинствата, и които включват пиротехнически изделия, въглеводороди, пожарогасители, лепила, разтворители и често срещани препарати от битовата химия. Що се отнася до пиротехническите устройства, те се събират чрез мрежа от корабни доставчици, които имат договор съгласно отрасловата схема Areg Ruго.

⁽¹⁴⁾ https://www.acrplus.org/images/project/R4R/Good_Practices/GP_ORDIF_mobile-civic_amenity_site.pdf

⁽¹⁵⁾ <https://cdn.paris.fr/paris/2020/06/10/4beadd723295ce69dcd7acbcbe0a582f.pdf>

⁽¹⁶⁾ https://www.acrplus.org/images/project/R4R/Good_Practices/GP_Tallinn_hazardous-waste-collection.pdf

⁽¹⁷⁾ <https://www.ecologique-solidaire.gouv.fr/dechets-diffus-specifiques-menagers>

Пример за добра практика 6

В Брюксел (Белгия) гражданите могат да оставят химическия отпадък от домакинствата си в мобилния камион Proxу Chimik. Камионът спира периодично на 100 места в Брюксел, като на всяко от тях остава по 45 минути. Периодичността на услугата е веднъж месечно или веднъж на всеки два месеца в зависимост от местоположението.

През 2012 г. количеството опасни отпадъци от домакинства, събрано чрез този вид мобилно събиране, възлизаше на около 0,4 kg на глава от населението. Отпадъците се проверяват на място, преди да бъдат приети, за да се избегнат замърсяване и опасност за здравето и за да се увеличи потенциалът им за възстановяване (т.е. течностите и твърдите вещества трябва да бъдат донесени поотделно и в тяхната оригинална опаковка; името на продукта трябва да бъде написано на опаковката). На служителите се осигурява основно обучение за химикали, за да прилагат критериите за приемане на отпадъци.

Комуникацията включва: ясни инструкции към гражданите, брошури, уебсайтове и мобилни приложения за информиране на гражданите относно графика за събиране. Осигурява се обществено финансиране, за да може събирането на опасни отпадъци от домакинства да остане безплатно за гражданите.

2.1.1. Продукти за почистване и за лична грижа

Ако продуктите за почистване и за лична грижа (козметика, боя за коса, лак за нокти, лакочистител и др.) са опасни, те са включени под съответните кодове в списъка на отпадъците:

20 01 13* – разтворители;

20 01 14* – киселини;

20 01 29* – перилни и почистващи смеси, съдържащи опасни вещества.

Много от продуктите за почистване за ежедневна употреба в домакинствата могат да се превърнат в опасен отпадък при изхвърлянето им, защото често съдържат разтворители, киселини, основи, абразивни материали, повърхностноактивни вещества, избелители и други опасни съставки. Освен това могат да бъдат запалителни или корозионни.

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: Продуктите за почистване и за лична грижа като цяло се изгарят. Повторната употреба на продукти за лична грижа като козметика не е честа практика, но съществуват някои инициативи на НПО.

2.1.2. Бои, лакове, мастило и лепила

Боите са смес от разтворители, пигменти, минерали, смоли, повърхностноактивни вещества и други добавки. Част от продукта остава в каналите и повърхностните води след почистване на четки и баки. По време на използването им и при излизането им от употреба боите на основата на разтворител отделят летливи органични съединения във въздуха.

Отпадъчните бои и разтворители, които съдържат опасни вещества, представляват съществена част от опасните отпадъци от домакинствата. Приложимият код от списъка на отпадъците е:

20 01 27* – бои, мастила, лепила/адхезиви и смоли, съдържащи опасни вещества.

Пример за добра практика 7

RePaint е мрежа за повторна употреба на боя в цялото Обединено кралство (спонсорирана от голям дистрибутор на бои с цел допринасяне с експертни знания и умения, видимост и финансиране), в рамките на която се събира неизползвана боя, преработва се в нови бои и се разпространява отново безплатно или на ниска цена за физически лица, общности и благотворителни организации. Следват се строги критерии за приемане, за да се избегне замърсяване (напр. боята се приема единствено ако все още е в оригиналната бака).

RePaint разполага с 74 пункта за приемане на бои като пунктове за предаване на отпадъци или съоръжения, управлявани от доброволци, и разпространява повторно над 300 000 литра боя всяка година. Разходите за управление на пункт за събиране възлизат на близо 10 000 евро годишно в зависимост от мащаба и местоположението.

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: Най-широко използваният метод за третиране на излезли от употреба бои в ЕС е изгаряне, но също и повторно използване и рециклиране. Депонирането на бои с разтворители (20 01 27*) не е разрешено в съответствие с член 5, параграф 3 от Директива 1999/31/ЕО относно депонирането на отпадъци⁽¹⁸⁾, с която се забранява депонирането на течни отпадъци и на отпадъци, които са класифицирани като запалими.

2.1.3. Пестициди в домакинствата и пестициди за градински растения

Пестицидите са вещества, които съдържат като активни вещества в продукти за растителна защита и биоциди. Макар и пестицидите в домакинствата да са направени специално за непрофесионална/домашна употреба, те съдържат активни съставки, които са токсични за растенията и животните, за които не са предназначени, по-специално за растения (хербисиди), насекоми (инсектициди) или гъби (фунгициди). Някои пестициди могат да бъдат устойчиви и натрупващи се биологично и могат да бъдат токсични, ако бъдат погълнати, както и дразнещи за очите и кожата. Избягването на рискове за здравето и околната среда от изхвърляне на тези продукти зависи в голяма степен от това потребителите да спазват инструкциите за изхвърляне. Най-често прилаганата система за събиране на тези отпадъци в държавите членки е събиране от домакинствата чрез пункта за приемане на отпадъци на местно равнище.

Приложимият код за пестициди от домакинствата от списъка на отпадъците е:

20 01 19* – пестициди

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: Пестицидите за градински растения и химикалите от домакинствата обикновено не са подходящи за рециклиране. В схемите за управление на отпадъци като цяло е поставен акцент върху намаляване на тяхната употреба и върху правилното им изхвърляне при излизане от употреба. В повечето случаи пестицидите се унищожават чрез изгаряне при висока температура.

2.1.4. Фотографски химични вещества и смеси

Тази категория опасни отпадъци е намаляла с появяването на цифровата фотография, но някои домакинства все още проявяват фотографска лента и получават снимки, като използват големи количества опасни химикали. Течните отпадъци от фотографския процес съдържат вещества като хидрохинин, натриев сулфат, сребро, живачен хлорид, кадмий, фероцианид, киселини и формалдехид. Те се откриват в отпадъците от вани, отпадъците от оцветяване, белина, фиксаж и отпадъци от фиксаж. Приложимият код от списъка на отпадъците е:

20 01 17* – фотографски химични вещества и смеси

В Германия и Дания се изисква от собствениците на магазини за фотографско оборудване да вземат този отпадък от домакинствата безплатно. Те също така отговарят за изхвърлянето му.

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: Отпадъците от фотографски химични вещества и смеси обикновено се рециклират, като финансово този процес се обуславя от извличането на сребро. Най-често се използва електролиза, но това е капиталоемък метод за възстановяване на сребро.

⁽¹⁸⁾ Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 година относно депонирането на отпадъци (ОВ L 182, 16.7.1999 г., стр. 1),

2.1.5. Опаковка

Отпадъкът от опаковка, който съдържа опасни вещества и смеси (като тези, изброени в разделите по-горе), се счита за опасен отпадък и може да бъде събиран разделно чрез пунктове за приемане на отпадъци или чрез периодично събиране за опасни отпадъци от домакинствата. Прилагат се следните категории в списъка на отпадъците:

15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества.

Допълнителни насоки относно класифицирането на контейнерите с опасни вещества и смеси и кога те се считат за „празни“, могат да бъдат намерени в известието на Комисията за технически насоки относно класифицирането на отпадъци ⁽¹⁹⁾. Празните опаковки от домакинствата обикновено се събират разделно като част от схемите за разделно събиране на отпадъци или като смесени битови отпадъци.

2.2. Медицински отпадъци от домакинствата

2.2.1. Фармацевтични продукти

В домакинствата често се среща разнообразие от фармацевтични продукти като аналгетици, антибиотици, лекарства за хормонална терапия, лекарства за орална химиотерапия и антидепресанти. Съгласно някои оценки значителна част от тях се превръща в отпадък ⁽²⁰⁾. С Директива 2001/83/ЕО за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба (член 127б) ⁽²¹⁾ се изисква от държавите членки да осигурят подходящи системи за събиране на отпадъци от медицински продукти, които не се използват или са с изтекъл срок на годност. Държавите членки изпълняват това задължение, като изискват от аптеките и пунктовете за приемане на отпадъци ⁽²²⁾ да приемат отпадъци от фармацевтични продукти. Други пунктове за събиране в ЕС включват центрове за здравни грижи и домове за възрастни. Периодите на събиране варират от еднократни организирани събития за събиране, продължително събиране или периодично събиране.

Съответните кодове от списъка на отпадъците са:

20 01 31* – цитотоксични и цитостатични лекарствени продукти;

20 01 32* – лекарствени продукти, различни от упоменатите в 20 01 31*.

Разделното събиране на отпадък от фармацевтични продукти е важно, независимо от класифицирането на специфични продукти като опасен или неопасен отпадък, защото от домакинствата могат да попаднат в околната среда. Например в отпадъчните води от градски пречиствателни станции за отпадъчни води (канализацията) се съдържат отделени лекарствени продукти, както и неизползвани лекарствени продукти, изхвърлени в мивки и тоалетни ⁽²³⁾. Пречиствателните станции за отпадъчни води са създадени основно за третиране на екскрети и други обикновени органични материали, а не за отстраняването на лекарствени продукти. Като резултат все повече лекарствени продукти заедно с остатъците им се откриват в повърхностни води ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾.

С цел финансиране на събирането на отпадъци държави членки, като Франция ⁽²⁶⁾ и Испания ⁽²⁷⁾, създадоха схеми за разширена отговорност на производителя за фармацевтични продукти с изтекъл срок на годност.

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: събраните лекарства с изтекъл срок на годност обикновено се изгарят при висока температура.

⁽¹⁹⁾ Известие на Комисията — Технически насоки относно класифицирането на отпадъци (ОВ С 124, 9.4.2018 г., стр. 1).

⁽²⁰⁾ Съгласно оценка на Агенцията по околната среда на Германия (Umweltbundesamt) около 30 % от продадените количества остават неизползвани и се изхвърлят.

⁽²¹⁾ Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2001 г. за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба (ОВ L 311, 28.11.2001 г., стр. 67).

⁽²²⁾ Здравно обслужване без вредни последствия (HCWH). Европа е изготвила база данни, с която се цели да се предостави преглед на текущите и минали инициативи на НПО на местно, регионално и национално равнище, европейски проекти и на национални/регионални власти на държавите — членки на ЕС, за справяне с лекарствените продукти в околната среда и отпадъците от фармацевтични продукти: http://saferpharma.org/pie-initiatives-database/?_sft_area_of_interest=unused-expired-pharmaceutical-disposal-practices

⁽²³⁾ ОИСП 2019 - <https://www.oecd.org/chemicalsafety/pharmaceutical-residues-in-freshwater-c936f42d-en.htm>

⁽²⁴⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29890607> и <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2012.04.028>

⁽²⁵⁾ aus der Beek, T. et al. (2016 г.).

⁽²⁶⁾ Ademe (2017 г.)

⁽²⁷⁾ <https://www.sigre.es/>

Пример за добра практика 8

Във Франция се изпълнява схема за разширена отговорност на производителя за фармацевтични продукти чрез организацията Suclamed, която координира разделното събиране на лекарствени продукти. Suclamed организира информационни кампании за пациенти и партньорства с всички участници във веригата на доставки на фармацевтични продукти. Над 21 000 аптеки, 200 дистрибутори и 190 лаборатории участват в системата. Suclamed успява да събере 62 % от неизползваните лекарства. Общият обем на събраното възлиза на 10 500 тона или 162 г на жител на година.

Общата стойност на системата за събиране възлиза на около 10 милиона евро, осигурени чрез вноски от производителите на стойност 0,0032 евро на кутия лекарства без ДДС. Около 50 % от стойността е свързана с изхвърляне на отпадъци (250 евро/тон), включително и разходите за изгаряне (120 евро/тон), съхранение и транспорт ⁽²⁸⁾. Обществената поръчка за кутии за събиране, които се предоставят на аптеките, възлиза на около 25 % от общата стойност, комуникацията е 10 %, а управлението е 5 %. Останалите средства обхващат проучвания, изследвания и различни разходи.

2.2.2. Остри инструменти и други потенциално инфекциозни отпадъци

Инфекциозните отпадъци са отпадъци, съдържащи жизнеспособни микроорганизми или техни токсини, които са известни, или за които има основание да се счита, че причиняват болести при хората или при други живи организми (приложение III от Рамковата директива за отпадъците). Този вид отпадъци обикновено се образуват от болници, лаборатории и свързани с тях здравни заведения. Подобни отпадъци обаче могат да възникнат от самолечение или самонаблюдение, упражнено от пациенти в домашни условия, без намесата на здравен персонал. Това може да включва употребени игли, използвани от пациентите за лечение на определени заболявания, в това число диабет, и отпадъци от устройства за самостоятелна диагностика на преносими инфекциозни заболявания. Информация за различните категории инфекциозни агенти, както и за категориите отпадъци от дейности в здравеопазването се предоставя от Световната здравна организация ⁽²⁹⁾. Специфичните национални правила за събиране и третиране на отпадъци от този вид като цяло се прилагат за отпадъци, образувани в здравни заведения като болници, лаборатории и ветеринарни клиники, но не и за отпадъци от дейности в здравеопазването, образувани в домашни условия, за които като цяло не съществува отделна схема за събиране освен тази, която е за използвани фармацевтични продукти (както е описано по-горе).

В списъка на отпадъците няма наличен подходящ код за разделно събиране на инфекциозни битови отпадъци. В момента и при прилагането на методиката от приложението към Решение 2000/532/ЕО възможните кодове в списъка на отпадъците, които могат да се отнасят за този вид отпадъци, образувани в домакинствата, са:

20 03 01 – смесени битови отпадъци

20 03 99 – битови отпадъци, неупоменати другаде

⁽²⁸⁾ https://www.cyclamed.org/wp-content/uploads/2019/09/CYCLAMED_INFOGRAPHIE_2018-3-1024x1024.jpg

⁽²⁹⁾ СЗО, 2014 г. Безопасно управление на отпадъци от дейности в здравеопазването, https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/wastemanag/en/

Пример за добра практика 9

Във Франция е създадена схема за разширена отговорност на производителя за определено потенциално инфекциозно медицинско оборудване, по-специално остри инструменти, комплекти за тестване и медицински изделия, които са излезли от употреба. Основана е организацията DASTRI, която да изпълнява това задължение от името на производителите. Тя предоставя специални контейнери, наречени „Кутии за игли“, които трябва да бъдат върнати на аптеките, които си сътрудничат с DASTRI.

В рамките на 6 години на пациенти са предоставени 12 милиона контейнера за остри инструменти, а през 2018 г. 83 % от острите инструменти са били събрани и третираны по безопасен начин.

В резултат на пандемията от COVID-19, обявена през март 2020 г., някои държави членки или техните региони създадоха определени условия за събиране ⁽³⁰⁾ на смесени отпадъци от домакинства, в които има пациенти, заразени с COVID-19. Като цяло обаче, както е изложено в насоките, ⁽³¹⁾ издадени от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC), и както е допълнително отразено в насоките, издадени от службите на Комисията ⁽³²⁾, отпадъци от този вид се събират заедно с фракцията от неразделените битови отпадъци, без да се прилагат допълнителни специфични мерки за събиране.

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: Инфекциозните отпадъци като цяло се третират чрез изгаряне от операторите по отпадъци, които са упълномощени да приемат инфекциозни отпадъци. Като алтернативен вариант инфекциозните отпадъци могат да бъдат третирани чрез парна стерилизация или чрез химична обработка. През 2019 г. Световната здравна организация публикува цялостен преглед ⁽³³⁾ на технологиите за третиране на отпадъци от дейности в здравеопазването.

2.3. Отпадъци от строителство и разрушаване**2.3.1. Отпадъци, които съдържат азбест**

Терминът азбест описва група силикатни влакнести минерали с естествен произход от групите на серпентина и амфибола. Азбестът е опасен минерал с влакнеста структура, който при вдишване предизвиква остри, потенциално опасни, дългосрочни последици за здравето, в това число и рак. Използван е широко в миналото като изолационен материал и за други цели заради устойчивостта му на огън и топлина.

Азбестът е вещество, класифицирано като канцероген от категория 1 ⁽³⁴⁾, и съгласно приложение III от Рамковата директива за отпадъците е отпадък, който съдържа вещество от този вид и надвишава допустимата концентрация от 0,1 %, се класифицира като опасен. В списъка на отпадъците има няколко позиции, които се отнасят за отпадъци, които съдържат азбест, които могат да бъдат образувани в домакинствата, или в резултат на разрушителни или ремонтни дейности, или в резултат на изхвърляне на определено (старо) оборудване:

- 16 02 12* – излязло от употреба оборудване, съдържащо свободен азбест;
- 16 02 15* – опасни компоненти, отстранени от излязло от употреба оборудване;
- 17 06 01* – изолационни материали, съдържащи азбест;
- 17 06 05* – строителни материали, съдържащи азбест.

⁽³⁰⁾ Отзив от държава членка/регион може да бъде открит на страницата за COVID-19 на ACR+ <https://www.acrplus.org/en/municipal-waste-management-covid-19>

⁽³¹⁾ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/infection-prevention-control-household-management-covid-19>

⁽³²⁾ Управление на отпадъците в контекста на извънредното положение във връзка с COVID-19 (април 2020 г.) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/waste_management_guidance_dg-env.pdf

⁽³³⁾ https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/technologies-for-the-treatment-of-infectious-and-sharp-waste/en/

⁽³⁴⁾ Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1).

Макар и производството на азбест да е забранено в ЕС с ограничение съгласно точка 6 от приложение XVII към REACH ⁽³⁵⁾, той все още е често срещан в различни материали и изделия с експлоатационен срок — напр. материали в сгради като бетон, изолация за покриви, тръби и др. Гражданите, които извършват дейности от типа „направи си сам“, също доставят (свързани, нечупливи) отпадъци от азбест до пунктове за предаване на отпадъци в различни държави. Следва да се отбележи, че всички държави членки имат законодателство, което строго регламентира защитата на работниците от рискове, свързани с излагане на влиянието на азбест по време на работа, съгласно Директива 2009/148/ЕО ⁽³⁶⁾. Работата с материали, които съдържат азбест, е необходимо да се извършва само от обучени професионалисти и не трябва да бъде предприемана като дейност от типа „направи си сам“.

Пример за добра практика 10

В Лондон (Обединеното кралство) се предоставя услуга за събиране на опакован азбест по заявка. Гражданите могат да заявят едно субсидирано събиране на година за 15 m³ азбест (или седем торби със строителна баластра), който да бъде събран от дома им безплатно. С цел оптимизиране на ефективността на разходите услугата се възлага за изпълнение на частни изпълнители, избрани чрез конкурс.

Пример за добра практика 11

В област Фландрия (Белгия) се стремят до 2040 г. да станат „безопасно място по отношение на азбеста“. Съгласно една от мерките на политиката домакинствата могат да занесат своя неронлив (свързан) азбест, образуван в резултат на ремонтни дейности от типа „направи си сам“, в пунктове за предаване на отпадъци или да заявят събиране от дома, като използват регистрираните торби, които могат да бъдат предварително доставени от общината. Когато домакинствата занасят такъв азбест в пункт за предаване на отпадъци, това е безплатно до 200 kg/жител или 1 m³, или 10 покривни плочи на година. Благодарение на формула за съфинансиране таксата за услугата за граждани е намалена до само 30 евро на торба, която има вместимост да събере около 20 гофрирани покривни плочи. От резултатите става ясно, че количеството азбест, доставяно до пунктовете за предаване на отпадъци, остава същото дори когато има възможност за събиране на азбест от дома, което сочи, че няма преминаване от пунктове за предаване на отпадъци към събиране от врата на врата. Това показва, че събирането от домовете е важно, за да се ускори премахването на отпадъци от азбест от домакинствата.

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: Макар и да съществуват алтернативни методи за третиране ⁽³⁷⁾, депонирането на отпадъци от азбест все още е най-добрият наличен способ. Преди депонирането могат да бъдат предприети допълнителни мерки за стабилизация, за да се намали рискът от изпускане на влакна.

2.3.2. Третирана дървесина

Отпадъците от дървесина се образуват в резултат на извършване на ремонтни дейности и поправки в домакинството, които включват конструктивни и неконструктивни елементи, напр. рамки на прозорци и врати, преградни стени и покривни елементи, дървесина от тенти, градински стени и други дървени конструкции за външна употреба. За да не губи качествата си, дървесината се импрегнира с консерванти за дървесина. Някои широко използвани консерванти като меден хромов арсенат [ССА], креозот и пентахлорофенол са силно ограничени или забранени, но изхвърлянето на дървесина, която е третирана с тях, е все още необходимо ⁽³⁸⁾ ⁽³⁹⁾. Съответстващият код от списъка на отпадъците за този вид отпадъци от домакинства е:

20 01 37* – дървесина, съдържаща опасни вещества.

⁽³⁵⁾ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1).

⁽³⁶⁾ Директива 2009/148/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 година относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозиция на азбест по време на работа (ОВ L 330, 16.12.2009 г., стр. 28).

⁽³⁷⁾ Състояние на техниката: азбест — възможни методи за третиране във Фландрия: ограничения и възможности (2016 г.) <https://www.ovam.be/sites/default/files/atoms/files/State%20of%20the%20art%20asbestos%20waste%20treatment.pdf>

⁽³⁸⁾ https://www.researchgate.net/publication/279340427_Regulations_in_the_European_Union_with_Emphasis_on_Germany_Sweden_and_Slovenia

⁽³⁹⁾ Съгласно подробно проучване на Агенцията по околната среда на Германия (Giegrich et al., 1993 г.) арсенът допринася най-много за канцерогенността на инфилтратата от депа за отпадъци.

Обикновено домакинствата могат да занесат третирана дървесина в пунктове за предаване на отпадъци.

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: Предпочитаният метод за третиране на дървесина, която е обработена със ССА, и друга обработена дървесина, е изгаряне с контрол на замърсяването на въздуха на технологично равнище предвид нестабилността на арсена в димния газ.

2.3.3. Каменовъглен катран и съдържащи катран продукти

Каменовъгленият катран имаше широко приложение като свързващ агент в пътното строителство, преди да бъде заменен с битум. В продължение на много десетилетия креозотът от каменовъгления катран се използваше като консервант за третиране на железопътни дървени траверси. Днес използването на креозот за третиране на дървесина е силно ограничено и регламентирано съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH) ⁽⁴⁰⁾, приложение XVII, точка 31.

Отпадъците, съдържащи каменовъглен катран, се класифицират като опасни, защото съдържат значителни количества многопръстени ароматни въглеродороди (РАН) — група канцерогенни съединения. Отпадъкът от асфалт, който съдържа каменовъглен катран, се счита за опасен отпадък, когато съдържанието на каменовъглен катран е > 0,1 %. Терминът каменовъглен катран описва няколко сложни вещества, които се извличат от въглища, които са класифицирани като канцерогени от категория 1А в приложение VI от Регламента CLP ⁽⁴¹⁾ и които съгласно приложение III от Рамковата директива за отпадъците се класифицират като също толкова опасни отпадъци, ако концентрацията се равнява или надвишава 0,1 %. Употребени железопътни траверси често се използват повторно в градини за стабилизиране на стени или земя и те се разглеждат в раздела за отпадъци от дървесина по-горе. Каменовъглен катран също може да бъде открит в продукти като гудронирани картон или покривен картон, които са използвани напр. като част от покриви за градински постройки. Някои от тези може да доведат до значителни количества опасни отпадъци, когато се поправят или заменят.

Приложимите кодове от списъка на отпадъците са:

- 17 03 01* – асфалтови смеси, съдържащи каменовъглен катран;
- 17 03 03* – каменовъглен катран и катранени продукти;
- 20 01 37* – дървесина, съдържаща опасни вещества (вж. раздел 3.3.2. по-горе).

Обикновено домакинствата могат да занесат този отпадък в пунктове за предаване на отпадъци.

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: В зависимост от законодателните актове и инфраструктурата в държавата тази категория отпадък или подлежи на термична обработка (изгаряне), или се депонира, макар че това е по-малко желаний вариант съгласно йерархията на отпадъците.

2.4. Отпадъци от автомобилна поддръжка

2.4.1. Маслени филтри и замърсени абсорбиращи материали

Маслените филтри от леките коли могат да станат част от отпадъците от домакинствата, когато автомобилите сами извършват поддръжка на колите си. В резултат на тези дейности може да се образуват други отпадъци, импрегнирани с масло, като парцали и ръкавици. Само в Обединеното кралство приблизително 1 100 тона ⁽⁴²⁾ отработено масло се изхвърлят всяка година в такива изхабени филтри често като смесен битов отпадък. Приложимите кодове от списъка на отпадъците са:

- 15 02 02* — абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване, предпазни облекла, замърсени с опасни вещества;
- 16 01 07* – маслени филтри.

⁽⁴⁰⁾ Вж. бележка 35.

⁽⁴¹⁾ Например каменовъглени катранени смоли (дзифт) с висока температура [ЕО: 266-028-2]

⁽⁴²⁾ http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/household_report.pdf

Отпадък от такъв вид може да бъде занесен в предприятия, които имат разрешение и които образуват такъв отпадък като част от своите професионални дейности, като например сервиси за поправка на автомобили и магазини за части (това може да включва заплащане на такса), или в пункт за предаване на отпадъци, за да се предотврати изтичане и да се улесни по-нататъшният превоз.

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: Употребените филтри от отработено масло са рециклируеми, защото са направени от стомана. Всякакво масло, което е останало в тях, може да бъде възстановено чрез преси за маслени филтри.

2.4.2. *Автомобилни продукти, препарат за полиране, антифризни течности*

Много от веществата и смесите, използвани в автомобилите, или за тяхното почистване и поддръжка, са опасни за човешкото здраве и околната среда. Например основната съставка в антифриза е етиленгликол, което е токсично вещество. Антифризът трябва да се сменя периодично подобно на другите течности в автомобила като спирачни течности и смазочно масло. Приложимите кодове от списъка на отпадъците са:

- 16 01 13* – спирачни течности;
- 16 01 14* – антифризни течности, съдържащи опасни вещества;
- 20 01 26* – масла и мазнини, различни от упоменатите в 20 01 25.

Неправилното управление на отработено масло включва изливане в отводнителни канали, в почва, изгаряне в кладни или в мазутни горелки и изхвърляне заедно с изхабени филтри в коша за остатъчни отпадъци. Отпадък от такъв вид може да бъде занесен в предприятия, които имат разрешение и които образуват такъв отпадък като част от своите професионални дейности, като например сервиси за поправка на автомобили, магазини за части или бензиностанции.

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: Използваният антифриз може да бъде рециклиран и да бъдат възстановени оригиналните му свойства. Рециклираният антифриз може да бъде използван като охлаждаща течност за двигател или етиленгликолът може да бъде извлечен и използван повторно в промишлеността на пластмасите. Моторното масло може да бъде третирано и да бъде превърнато в смазочно масло или да бъде използвано като гориво. Много масло обаче се губи предимно чрез изгаряне по време на фазата на ползване.

2.5. **Отпадъци съдържащи живак (освен ОЕЕО)**

Живакът е силно токсичен за хора и животни при вдишване или поглъщане. Също така е токсичен за водните организми. Отпадъците от домакинствата, съдържащи живак, включват стари батерии с живак и термометри с живак. Те са обхванати от следните точки в списъка на отпадъците:

- 20 01 21* – луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак;
- 20 01 33* – батерии и акумулатори, включени в 16 06 01, 16 06 02 или 16 06 03, както и несортирани батерии и акумулатори, съдържащи такива батерии.

Общото потребление на живак в измервателни уреди през 2007 г. в 27-те държави — членки на ЕС, е между 7 и 17 тона. Основните приложения са сфигмоманометри, домашни барометри, термометри за измерване на телесна температура и термометри за приложение в лаборатории и промишлеността. Пускането на пазара на измервателни уреди, съдържащи живак, е забранено съгласно Регламент (ЕС) № 1907/2006 (REACH) ⁽⁴³⁾ (приложение XVII, точка 18a), а употребата на живак за оборудване, което се продава на широката общественост (като термометри за измерване на телесна температура и барометри), е преустановена през 2009 г. ⁽⁴⁴⁾

Повечето държави членки събират това оборудване заедно с други видове опасни отпадъци и след това го отделят за рециклиране. Значителна част от живака в термометрите и други измервателни уреди, използвани в домакинствата, обаче все още се изхвърлят неправилно, като се изхвърлят в коша за остатъчни отпадъци.

⁽⁴³⁾ Вж. бележка 35.

⁽⁴⁴⁾ http://ec.europa.eu/environment/chemicals/mercury/pdf/study_report2008.pdf

Чрез разделното събиране се улеснява следното третиране: Отпадъците, съдържащи живак, е необходимо да бъдат рециклирани или третирани в съоръжение, където е разрешено третирането на опасни отпадъци. Отдели за възстановяване на живак съществуват например в Германия, Франция, Австрия и Швеция. Търговията с живак е строго регламентирана и контролирана съгласно Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака⁽⁴⁵⁾. Отпадъците, съдържащи живак, като цяло се третират и стабилизират, преди да бъдат окончателно обезвредени в подземни съоръжения за съхранение като солни мини или в специално създадени за целта депа.

3. ФАКТОРИ ЗА УСПЕХ ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ ОТ ДОМАКИНСТВОТА

Подходите към организацията на разделното събиране са анализирани в много проучвания⁽⁴⁶⁾. Успешните системи за разделно събиране имат интегриран подход, който е насочен към следните четири елемента: предоставят икономически стимули, предвиждат ясни правила за правоприлагане, осигуряват приспособена инфраструктура за разделно събиране и активно и често общуват с целевата публика (домакинствата, които образуват отпадъци). Тези елементи са наблюдавани като общи за всички схеми за разделно събиране на отпадъците, в това число и тези за опасни отпадъци от домакинствата.

В резултат на анализа на най-добри практики в държавите членки Комисията идентифицира следните фактори като допринасящи в значителна степен за ефективността на схемите за разделно събиране, по-специално за опасните отпадъци от домакинствата, от гледна точка на количеството събрани отпадъци.

3.1. Икономически стимули

Изброените по-долу инструменти често се оценяват като успешни в насърчаването на разделното събиране в Европа, в това число разделно събиране от граждани при източника.

Чрез разширената отговорност на производителя се прехвърля финансовата и/или оперативна отговорност за управлението на отпадъци от общините към производителите на стоки. С разширената отговорност на производителя се допринася за по-доброто разделяне и рециклиране, като се осигуряват подходяща инфраструктура и необходимата комуникация и чрез финансиране на нетните разходи за извършване на услуга за събиране и допълнително третиране съгласно йерархията на отпадъците, както и чрез повишаване на осведомеността. Разширената отговорност на производителя е показала своите предимства при рециклиране на много потоци от отпадъци като опаковки, електроника, батерии и превозни средства.

В членове 8 и 8а от Рамковата директива за отпадъците, преработена през 2018 г., са посочени общите принципи, които трябва да се следват при изпълнението на схемите за разширената отговорност на производителя. Важна характеристика е модулацията на такси, плащани от производителите в зависимост от критериите за устойчивост, като се взимат предвид например устойчивостта, възможността за поправка, повторна употреба и рециклиране или наличието на опасни вещества на техните продукти. В случая с опасните продукти от домакинствата чрез „екомодулация“ може да се подкрепят подобрения на равнището на проектирането на продукта, за да се намалят опасните му характеристики (качествена превенция), да се увеличи (количествена) превенцията на отпадъци, неговата пригодност за рециклиране и възможност за повторна употреба.

Съгласно схемата „плащаш повече, ако изхвърляш повече“ от домакинствата се изисква да плащат, когато изхвърлят смесен отпадък. Това обикновено се прилага чрез етикетирани торби за отпадъци, които трябва да се набавят предварително, или чрез улични контейнери, които се отключват само след като ползвателят се е идентифицирал със собствена карта. Изключително важно е смесените отпадъци да бъдат сравнително скъпи, а потоците за рециклиране и други потоци от отпадък, който е разделен, да бъдат изхвърляни (почти) безплатно. По този начин се дава ясен стимул за разделяне на отпадъците при източника.

По смисъла на силата на финансовите стимули схемата „плащаш повече, ако изхвърляш повече“ се е доказала като ефективен инструмент за увеличаване на разделното събиране при източника.

⁽⁴⁵⁾ Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 година относно живака и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1102/2008 (ОВ L 137, 24.5.2017 г., стр. 1).

⁽⁴⁶⁾ Вж. наред с другите ОИСП (2012 г.), WRAP (2014 г.), ЮНЕП (2016 г.) и ЕАОС (2019 г.).

Пример за добра практика 12

Фландрия ⁽⁴⁷⁾ (Белгия) е водеща в разделното събиране при източника благодарение на системата си „плащаш повече, ако изхвърляш повече“. Променливата част от общинския данък „отпадък“, заплащан от домакинствата, трябва да остане между 0,1 и 0,3 евро/kg за остатъчни отпадъци или между 0,75 евро и 2,25 евро за 60-литрова торба. Схемата „плащаш повече, ако изхвърляш повече“ обикновено работи чрез регистрирани торби или кофи за отпадъци, обозначени с баркод. За жилищните сгради и изключително гъсто населените райони могат да бъдат използвани (подземни) обществени контейнери, които се отварят автоматично след заплащане или идентификация с карта.

Данъците и таксите за депониране и изгаряне не засягат пряко гражданите, но чрез тях се насърчават общините и операторите по управление на отпадъци да подобряват ефективността на разделянето, събирането и рециклирането на отпадъци в техния район. С тези данъци и такси ⁽⁴⁸⁾ се спомага за включването на външните разходи от изхвърляне (емисии на въглероден диоксид и метан, замърсяване на въздуха и почвени води) и външните ползи от рециклиране (икономия на енергия, намаляване на влиянието върху околната среда и здравето от извличането на непокътнати ресурси).

При система за обратно изкупуване потребителят заплаща депозит, когато купува продукт като бутилирана напитка и му възстановяват сумата, когато връща бутилката ⁽⁴⁹⁾. Системата обикновено се прилага за опаковки на напитки, но също така съществува за продукти, които могат да бъдат върнати, като газови бутилки за готвене наоткрито. Заради финансовия стимул чрез системите за обратно изкупуване се отбелязва почти незабавно увеличение в рециклирането, като то достига нива над 90 %.

От гореупоменатите инструменти първите три (разширената отговорност на производителя, схемата „плащаш повече, ако изхвърляш повече“ и данъци за депониране и изгаряне) се считат за ключови икономически инструменти за насърчаване на прилагането на йерархия на отпадъците, както е посочено в приложение IVa от Рамковата директива за отпадъците.

Съвет за добра практика:

- Предоставянето на варианти на домакинствата за безопасно изхвърляне за опасни отпадъци от домакинства на ниска цена или безплатно увеличава събирането.
- Където се счита за целесъобразно, като се изисква от производителите да отговарят за управлението на опасните отпадъци от домакинствата чрез разширената отговорност на производителя, се гарантира устойчивото финансиране на пунктове за събиране и с прилагане на ефективна екомодулация по този начин също може да се насърчат промени в проектирането с цел свеждане до минимум на разходите по управлението на излезли от употреба продукти.

3.2. Приспособени пунктове за разделно събиране

Има много различни начини за събиране на различни потоци от отпадъци.

- 1) Събирането от врата на врата (един поток или смесен поток) е особено подходящо за градските райони с голяма гъстота на населението, където транспортните разстояния са кратки. Широко приложимо е за различни потоци от отпадъци като за (често) събиране на сухи рециклируеми отпадъци и биоотпадъци, но рядко за опасни отпадъци от домакинствата (вероятно заради малкия обем, разнообразието от отпадъци и високия риск от изхвърляне на опасни отпадъци от домакинства на тротоара пред дома).
- 2) Периодичните събирания обикновено се прилагат спрямо потоци от отпадъци като зелени отпадъци, опасни отпадъци от домакинства и обемни отпадъци. Чрез организиране на периодични събирания общините предлагат услуга на домакинствата, като същевременно поддържат ниска периодичност на събиране напр. един път месечно. Има гъвкавост спрямо местоположението (напр. камионите могат да събират опасни отпадъци от домакинства на централни места) или може да бъде извършвано при поискване (напр. събиране на свързан азбест). Това се организира и осигурява предимно от общините, но понякога се възлага на частни оператори по управление на отпадъци. Общините могат да ограничат количеството отпадък на домакинство, който да бъде събиран от общинските служби (напр. 2 m³ на година за обемен отпадък), и да въведат проверка на самоличността, за да гарантират, че събирането е ограничено до частните домакинства без търговски или други дейности.

⁽⁴⁷⁾ Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (Vlaema) bijlage 5.1.4.

⁽⁴⁸⁾ За разширена дискусия относно зеленото данъчно облагане посетете <https://ex-tax.com/>

⁽⁴⁹⁾ Вж. ACR+ (2019 г.) за преглед на съществуващи системи за обратно изкупуване в Европа.

- 3) Улични контейнери или „системи за занасяне“. Общините, организациите, изпълняващи задължения съгласно схемата за разширена отговорност на производителя, или други оператори на отпадъци поставят улични контейнери или въвеждат „системи за занасяне“ с цел събиране на различни потоци от отпадъци: остатъчни отпадъци, определени опасни отпадъци от домакинства, кухненски отпадъци, хартия и картон, пластмаса, метали, стъклени опаковки, текстилни изделия. С разполагането на кошове или контейнери на централни обществени места домакинствата могат да оставят отпадъка си по всяко време, като по този начин се оптимизира логистиката в сравнение със събирането от врата на врата.
- 4) Пунктове за връщане — организации, изпълняващи задължения съгласно схемата за разширена отговорност на производителя, осигуряват пунктове за обратно връщане в магазина за рециклиране на различни потоци от отпадъци: опаковки от напитки, ОЕЕО, батерии и опасни отпадъци от домакинства. Чрез пунктовете за обратно връщане се предлагат удобни решения за потребителите, като същевременно се оптимизира логистиката в сравнение със събирането от врата на врата.
- 5) Пунктове за предаване на отпадъци — предоставя се решение, при което ползвателите могат да оставят почти всички отпадъци, предназначени за възстановяване или изхвърляне, а служителите на пункта за предаване могат да окажат съдействие и да управляват качеството на входящия отпадък. Тъй като в пунктовете за предаване на отпадъци се акцентира върху събирането на отпадъци от домакинства, отпадъците, образувани в резултат на извършването на професионална дейност, следва да бъдат отклонени от пункта за предаване на отпадъци например като се приложи изискване за идентификация с лична карта и се забранят големите обеми.

Пример за добра практика 13

В Нидерландия се препоръчва примерният брой на жителите на пункт за предаване на отпадъци да е 60 000 ⁽⁵⁰⁾. В област Фландрия (Белгия) една община може да избере между стандарт „население“ или стандарт „разстояние“. При първия се предполага един пункт за предаване на отпадъци на община от минимум 10 000 жители и един допълнителен пункт за предаване на отпадъци на всеки 30 000 жители ⁽⁵¹⁾. Като алтернативен вариант в междуобщинна асоциация всички пунктове за предаване на отпадъци са достъпни за всички граждани на различни общини от асоциацията и 90 % от жителите трябва да имат достъп до пункт за предаване на отпадъци в рамките на 5 km. В градовете обикновено избират стандарт „разстояние“ и следователно броят на пунктовете на брой жители обикновено е по-малък заради голямата гъстота на населението.

Следва да бъде отбелязано, че макар и от анализа на най-добра практика в различни територии да става ясно, че няма една схема за разделно събиране, която да е приложима за всички, има ограничен брой общи елементи, които в различни комбинации определят модел на система за разделно събиране. Тези елементи са представени и разглеждани в настоящото ръководство. Гъвкавостта по отношение на това как тези елементи са прецизирани и комбинирани позволява оптимизация, като се вземат под внимание условията на местно равнище като гъстота на населението, видове жилища, климат, ограничения в мястото за съхранение, събиране в историческите градски центрове и др.

Съвет за добра практика:

- Въвеждането на комбинация от различни системи за разделно събиране като цяло ще доведе до по-голяма ефективност в събирането, като по този начин се обслужват различни потоци от отпадъци и поведението/предпочитанията на населението относно изхвърлянето.
- Пунктовете за предаване на отпадъци са най-разпространените пунктове за събиране за голямо разнообразие от опасни отпадъци от домакинства. Улесненото им използване е важен фактор за увеличение на обемите събрани опасни отпадъци от домакинствата: по-дълго работно време, достъпно местоположение и голяма гъстота на мрежата от пунктове за предаване на отпадъци.
- Периодичното събиране, събирането при поискване и мобилните пунктове за събиране са важно допълнение към обичайните пунктове за предаване на отпадъци, защото по този начин домакинствата могат да изхвърлят отпадъците си по-близо до дома. Те също така са полезни за преодоляване на ограничения в пространството в гъсто населените райони. Чрез иновативните пунктове за събиране (напр. триколесни автомобили в Париж или пригодени товарни контейнери като в Талин) може да се осигурят ефикасни и икономически ефективни решения.
- Чрез събирането от врата на врата се постига най-висок процент събираемост, по-специално в гъсто населените райони. Разходите обаче са и по-високи в сравнение с други видове събиране.
- Пунктовете за събиране и задълженията за обратно връщане в магазина, аптеките и други специализирани пунктове за определени отпадъци могат да бъдат част от мрежа за събиране, за да е по-лесно правилното изхвърляне на боклука, вместо чрез смесените битови отпадъци или изхвърлянето в канализацията.
- За определени опасни отпадъци от домакинства като азбест местните власти могат да сведат до минимум рисковете за здравето и незаконното изхвърляне, като предоставят услуги, които са специфични за всеки поток, напр. събиране на свързан азбест от дома чрез предоставяне на стандартизирано опаковане.
- Предоставянето на подходящо обучение за служителите на пунктовете за предаване на отпадъци, по-специално относно критериите за приемане на отпадъци, които трябва да се прилагат във всички пунктове за предаване на отпадъци, спомага за подобряване на разделянето и следователно за качеството на възстановените материали.
- Установяването на система за определяне на количеството опасни отпадъци от домакинства, които са събрани разделно, и изчисляване на събраното количество и разходи по събирането на жител на година, е ефективен начин за наблюдение на ефективността на схемата за събиране, за да се поставят цели и да се оцени развитието ѝ в течение на времето.

3.3. Повишаване на осведомеността и популяризиране

Популяризирането е от изключително значение за осведомяване и насърчаване на домакинствата да разделят отпадъка при източника. Популяризирането е необходимо за осведомяване на гражданите за това как да разделят отпадъка и за изграждане на основа за подкрепа, но рядко е достатъчно само по себе си, за да се промени поведението на общността спрямо разделянето на отпадъци. По тези причини, за да бъде успешно, популяризирането е необходимо да бъде съпътствано от икономически стимули и изпълнение.

⁽⁵⁰⁾ Амстердам (2015 г.).

⁽⁵¹⁾ OVAM (2010).

Пример за добра практика 14

Любляна (Словения) се отличава с ниво на събираемост на рециклируем отпадък от 73 % благодарение на система за събиране на биоотпадък и рециклируем отпадък от врата на врата, която се поддържа от пунктовете за предаване на отпадък. Сухият рециклируем отпадък се събира по-често, отколкото остатъчният отпадък, за да се насърчи разделянето при източника. Използването на социални мрежи и комуникация чрез SMS на датите за събиране — услуга, която е пригодена към профила на всеки гражданин — е важно за постигането на високия процент събираемост. Spaga, дружеството, управляващо обществените отпадъци, също използва социални мрежи (интернет, услуга чрез SMS, Facebook, Twitter), за да подобри удобството за ползвателите на услуги за събиране на отпадъци. Чрез подземните пунктове за събиране в центъра на града се улеснява събирането, като се избягва неприятната гледка.

Необходимо е да се вземат под внимание следните елементи при разработването на комуникация с по-добро въздействие. Домакинствата може да получават информация за разделяне на отпадъци от различни източници като организации, изпълняващи разширената отговорност на производителя, местните, национални и областни власти. С цел увеличаване на влиянието на такава комуникация и създаване на взаимодействия е препоръчително:

- те да бъдат хармонизирани по отношение на обхвата и съдържанието;
- комуникационните кампании да бъдат провеждани едновременно по различни канали: телевизия, радио, социални мрежи, уебсайтове, вестници, местни списания и др.;
- посланието и езикът трябва да бъдат пригодени към всяка целева група и е необходимо да бъдат положени специални усилия да се достигне до уязвимите домакинства, които имат ограничен достъп до информация;
- да бъдат определени показателите и да бъдат използвани за периодично измерване на нивото на осведоменост. По този начин кампаниите ще бъдат оценявани и подобрявани и така ще бъдат определени бъдещите приоритети в областта на комуникацията;
- да бъдат предоставени ясни указания върху торбите за разделно събиране и на пунктовете за събиране на отпадъци, за да се намали количеството нецелеви материали.

Пример за добра практика 15

Както е посочено в пример 8, Cyclaimed⁽⁵²⁾ е организация, изпълняваща разширената отговорност на производителя, която координира и финансира събирането на лекарства с изтекъл срок на годност (или неизползвани лекарства) във Франция. Чрез своята стратегия за комуникация организацията се стреми да гарантира, че потребителите разделят и връщат неизползвани лекарства в аптеките и че изхвърлят опаковките и рецептите в кошове за рециклиране на хартиени отпадъци. През 2018 г. беше достигнато ниво на събираемост от 62 %. Комуникационните дейности са насочени към потребителите и включват аптеки, дистрибутори и общини.

Комуникационните действия, предприети през 2018 г., включваха:

- Кратък филм (< 80 секунди) — достъпен в интернет и показван по телевизори в аптеките. Във филма по лесен и шеговит начин се представят инструкции за разделяне.
- Филми с акцент (12 секунди) — за телевизия, социални мрежи и електронни табла (напр. в аптеки) за поддръжане на осведомеността.
- Плакати, листовки и инфографики — достъпни на уебсайта и поместени на видимо място в аптеки и общински пунктове. Предоставят се ключови фигури и визуални инструкции за разделяне, за да се насърчат потребителите да разделят отпадъците.
- Банери — с ключово послание, което аптеките и други участници лесно могат да използват на уебсайтовете си.
- Илюстриран комикс — включващ някои „игри“ със запълване.
- Стикери — с ключово послание за разделяне на отпадъци (< 15 думи) за аптеки и автомобили за разнасяне на стоки на дистрибутори.
- Уебсайтове — с акценти за целевите групи и партньори: потребители, аптеки, дистрибутори и общини. Уебсайтът има интерактивни характеристики като геолокация за аптеки, които участват и приемат лекарства с изтекъл срок на годност, викторини и препоръки.
- Социална мрежа — блог, присъствие във Facebook и Twitter. Броят на последователите се измерва с цел оценка на въздействието.
- Мобилно приложение — с търсачка за лекарства, която се актуализира. Съобщения за напомняне, които могат да бъдат приспособени към нуждите на ползвателя, и инструкции за разделяне.
- Бюлетин — за аптеки, с новини за схеми за събиране, но и с много други статии с цел увеличаване на адекватността и обхвата. Въздействието се измерва от външна фирма посредством анкети в аптеките.
- Реклама — в списанието на френските фармацевти с цел призоваване на „посланици на събирането“.
- Редовни срещи — с отраслови федерации, за да се поддържа осведомеността, да се събира обратна информация за подобряване на услугата и да се гарантира процедура за изкупуване на всички партньори от веригата на доставки.
- Други кампании — подкрепа за кампании и събития, организирани от съответните компетентни органи и други организации, изпълняващи разширената отговорност на производителя, за да се подчертае значението на разделното събиране на всички потоци от отпадъци.
- Индивидуализирана информация за общини и присъствие на събития, организирани от общините

Съвет за добра практика:

- Всички участници, включени в управлението на опасни отпадъци от домакинствата (напр. местните органи, стопанските субекти, извършващи дейности по управление на отпадъците, и организации, изпълняващи задължения по разширената отговорност на производителя от името на производители), е необходимо да предоставят ясни, последователни и подробни инструкции за превенция, идентификация, разделяне и обезвреждане на опасни отпадъци от домакинствата (включително чрез подобро етикетирание на опасни продукти). Необходимо е посланията да бъдат лесни за разбиране, за да се избегне объркване от страна на потребителите, които боравят с широк спектър от опасни отпадъци от домакинствата.
- Информация за местоположенията и работното време на пунктовете за предаване на отпадъци е необходимо да бъде широко разпространявана по различни канали, в това число социални мрежи, като се гарантира достигането на посланието до всички дялове от населението.

⁽⁵²⁾ Cyclaimed (2019).

- Участието на местни заинтересовани страни (напр. квартални сдружения) и социални групи в събирането на опасни отпадъци от домакинствата води до по-добро ниво на осведоменост и гражданско участие.
- Подкрепа за образователни програми, по-специално такива, насочени към деца, които са добри посланици за правилни практики за управление на отпадъци. Чрез образование на децата относно значението и практиката на събирането на опасни отпадъци от домакинствата (чрез курсове, посещения на място и др.) техните родители и възрастни роднини също ще бъдат насърчени по непряк начин да разделят отпадъци.
- Чрез предоставяне на информация на граждани относно вредните последици за общественото здраве и околната среда от неправилното обезвреждане на опасни отпадъци от домакинства може да се насърчи доброто поведение спрямо разделянето и изхвърлянето.

3.4. Прилагане

Неправилното събиране и разделяне снижават качеството на отпадъци, предназначени за оползотворяване. Опасните отпадъци от домакинства, събрани като част от смесени битови отпадъци или други неопасни отпадъци, могат да имат отрицателно въздействие върху потенциала за висококачествено рециклиране на тези отпадъци. Макар и чрез комуникация да се помага на домакинствата да знаят как да разделят отпадъците си правилно, се изисква някаква степен на стимули или контрол и прилагане. На практика компетентните органи могат да извършват следните действия за осъществяване на контрол:

- Визуална проверка на прозрачни торби за събиране на отпадъци: торбите следва да бъдат обозначени като несъответстващи на изискванията и да бъдат оставени на пункта за събиране, ако торбата съдържа материали, които не са част от съответната система за разделно събиране.
- Проверка на теглото: теглото, което не е характерно за специфичен поток от отпадъци, може да доведе до проверка, напр. ако съдът за събиране на отпадъци за алуминий и пластмасови опаковки или биоотпадъци е необичайно тежък, това може да е показател за наличие на нецелеви материали, напр. почва.
- Глоби: В допълнение към отказа за събиране на торби и кофи за отпадъци, които съдържат неправилно разделен отпадък, административните глоби са ефективен инструмент за насърчаване на правилно разделно събиране при източника. Чрез глобите също така се избягва ситуация, в която отказаните торби остават несъбрани на обществено място. Глобите обаче трябва да са в допълнение към подходящи икономически стимули, мерки за убеждаване и комуникация; това не може да ги замени.

Възникващото за съжаление безконтролно и незаконно оставяне на отпадъци (незаконно изхвърляне на отпадъци) заобикаля стимулите за правилно събиране на отпадъци и превенцията и създава значителни вреди за околната среда и общественото здраве. Прилагането на стратегия за превенция и правоприлагане спрямо незаконното изхвърляне и оставяне на отпадъци е от ключово значение за успешното управление на отпадъци. С наличието на по-добри стимули за правилно изхвърляне на опасни отпадъци от домакинства тази практика намалява, като по този начин останалите правоприлагащи мерки стават по-ефективни.

Националните и областните власти могат допълнително да подобрят ефективността, като осъществят сравнителен анализ на общини и насърчат споделянето на добри практики относно прилагането. Действията по сравнителния анализ е необходимо да бъдат изпълнени по отношение на общини или области, които имат сходни характеристики. Например Фландрия (Белгия) е обединила общините си в 16 групи, които имат различни цели за разделно събиране⁽⁵³⁾. Характеристиките за групиране включват, *inter alia*, възраст на населението, миграция, туризъм и равнище на урбанизация. Методиките за сравнителен анализ на ефективността на системите за управление на битови отпадъци могат да бъдат открити в текстове по тази тема⁽⁵⁴⁾.

⁽⁵³⁾ OVAM (2019 г.).

⁽⁵⁴⁾ Lavigne et al. (2019 г.).

Пример за добра практика 16

Във Велико херцогство Люксембург законът за управление на отпадъци от 21 март 2012 г. задължава жилищните сгради да разполагат с отделни пунктове за събиране на отпадъци. SuperDrecksKëscht®, интегрираната система за събиране на отпадъци, предоставя безплатни консултантски услуги за домоуправители в подкрепа на изпълнението на местно равнище: посещения на място с цел анализ на съществуващата ситуация, препоръки за инфраструктура за разделяне и подкрепа за комуникация с жителите. С това правно задължение, подкрепено чрез интегриран подход, се допринася за високата степен на събираемост ⁽⁵⁵⁾.

Съвет за добра практика:

- Изпълнението на правното задължение за поставяне на подходяща инфраструктура за разделяне на отпадъци в жилищните сгради насърчава домоуправителите и собствениците да предприемат действия. Съчетаването на такова задължение с практически услуги за подкрепа (посещения на място, образци за комуникация) се е доказало като мощно средство за насърчаване на разделянето на опасни отпадъци от домакинства в жилищните сгради, за да се избегне неправилното им обезвреждане.
- Наблюдението на концентрациите и видовете неправилно разделени опасни отпадъци от домакинства в торби за остатъчни отпадъци позволява на стопанските субекти, извършващи дейности по управление на отпадъците, да идентифицират приоритетите, за да се акцентира върху техните усилия за прилагане и комуникация.
- Чрез разследване на незаконно изхвърлени отпадъци самоличността на престъпника понякога може да бъде открита и да бъде основа за предприемане на правоприлагачи мерки. Налагането на глоби и възприятието за това, че може да бъде наложена глоба, водят до промяна в поведението.

4. БИБЛИОГРАФИЯ

ACR+ (2019) Deposit-refund systems in Europe

Adamcová, D. et al. Household Solid Waste Composition Focusing on Hazardous Waste. Pol. J. Environ. Stud. Vol. 25, No. 2 (2016), 487-493. <http://www.pjoes.com/Household-Solid-Waste-Composition-Focusing-on-Hazardous-Waste,61011,0,2.html>

Adème (2017) Les filières à responsabilité élargie du producteur. <https://www.conibi.fr/uploads/pdf/comm/FILIERES-REP-EDITION2017.pdf> https://www.ademe.fr/sites/default/files/assets/documents/responsabilite_elargie_du_producteur_rep_memo2017_010401.pdf

Amsterdam (2015) Afvalketen in Beeld

Andreas Bassi, S., Christensen, T.H., Damgaard, A. (2017) Environmental performance of household waste management in Europe – an example of 7 countries, Waste Management, 69, 545-557. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0956053X17305342>

aus der Beek, T. et al. (2016), "Pharmaceuticals in the environment. Global occurrences and perspectives", Environmental Toxicology and Chemistry, Vol. 35/4, pp. 823-835. <http://dx.doi.org/10.1002/etc.3339>

Bio Intelligence (2012 г.). Use of economic instruments and waste management performances

Cyclamed (2019) Rapport annuel 2018

D'umweltverwaltung (2018) Plan national de gestion des déchets et ressources

Dijkgraaf, E., Vollebergh, H. (2004) Burn or bury? A social cost comparison of final waste disposal methods, Ecological economics, 5, 233-247

Dubois, M. (2013) Disparity in European taxation of combustible waste, Waste Management 7, 1575-1576

European Commission (2002a), Study on hazardous household waste (HHW) with a main emphasis on hazardous household chemicals (HHC)

Европейска комисия (2002б) Разходи за управлението на битови отпадъци в ЕС

EEA (2015) Prevention of hazardous waste in Europe

EEA (2019) Paving the way for a circular economy, Insights on status and potential. <https://www.eea.europa.eu/publications/circular-economy-in-europe-insights>

Eurostat (2008) Municipal solid waste composition EU 27

⁽⁵⁵⁾ Агенция по околната среда на Люксембург, 2015 г.

Giegrich J., Mampel U., Franke B., Müller F., Knappe F. (1993) Eintrag organischer und anorganischer Schadstoffe in den Abfall über Produkte (Introduction of organic and inorganic pollutants into waste via products). Ifeu-Institut für Energie- und Umweltforschung Heidelberg GmbH. F+E-Vorhaben Nr. 10310602 under contract with Umweltbundesamt Berlin; Heidelberg, December 1993

Lavigne, C., De Jaeger, S., Rogge, N. (2019) identifying the most relevant peers for benchmarking waste management performance: A conditional directional distance Benefit-of-the-Doubt approach, *Waste Management*, 89, 418-429

Letcher, T. M., & Vallero, D. A. (Eds.) (2019), *Waste: A handbook for management*. Academic Press.

Nainggolan, D. et al. *Ecological Economics* 166 (2019) 106402. Consumers in a Circular Economy: Economic Analysis of Household Waste.Sorting Behaviour

OECD (2012) Sustainable materials management, Making better use of resources. <https://www.oecd.org/env/waste/smm-makingbetteruseofresources.htm>

OVAM (2010) Uitvoeringsplan milieuverantwoord beheer van huishoudelijke afvalstoffen

OVAM (2018) Huishoudelijk Afval en gelijkaardig bedrijfsafval

OVAM (2019) Plaanpassing Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 mei 2019

START project (2008). Management Strategies for Pharmaceuticals in Drinking Water. <http://www.start-project.de>. Цитирано в: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2866706/pdf/ehp-118-a210.pdf>

UNEP (2016) Guidelines for Framework legislation for Integrated Waste Management. <https://stg-wedocs.unep.org/handle/20.500.11822/22098>

Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (Vlarema) bijlage 5.1.4 <https://navigator.emis.vito.be/mijn-navigator?wold=44718> - <https://www.ovam.be/sites/default/files/atoms/files/Minimum-%20en%20maximumtarieven%202019%20voor%20huisvuil%20en%20grofvuil.pdf>

Worldbank (2018) What a waste 2.0

WRAP (2014) Waste Regulations Route Map. <http://www.wrap.org.uk/sites/files/wrap/Route%20Map%20Revised%20Dec%202014.pdf>

ПРИЛОЖЕНИЕ

Връзки към примери за добра практика в комуникацията

В мрежата има много примери за ангажираща комуникация:

- http://www.epa.ie/pubs/reports/waste/wpp/Household_%20hazardous_waste_booklet.pdf
  - <http://www.snaga.si/en/separating-and-collecting-waste/hazardous-household-waste>
  - <https://communityrepaint.org.uk/help-support/paint-calculation/>
  - <https://communityrepaint.org.uk/i-have-leftover-paint/give-leftover-paint-new-life/>
  - https://www.ademe.fr/sites/default/files/assets/documents/produits-chimiques-donnees2015-synthese_8907.pdf
  - <https://www.aha-region.de/entsorgung/oeffnungszeiten/?L=0>
  - <https://www.aha-region.de/entsorgung/sonderabfall/>
  - https://www.arp-gan.be/pdf/memo_tri.pdf
  - <https://www.cityoflondon.gov.uk/services/waste-and-recycling/commercial-waste/hazardous-waste-collection>
  - <https://www.est-ensemble.fr/decheteries-mobiles>
  - <https://vanha.hsy.fi/en/residents/sorting/instructions/hazardouswaste/Pages/default.aspx>
  - <https://vanha.hsy.fi/en/residents/sorting/wasteguide/Pages/default.aspx>
  - <https://www.kierratys.info/>
  - <https://www.odensewaste.com/awareness-raising/awareness-raising/>
  - <https://www.offaly.ie/eng/Services/Environment/News-Publications/Free-drop-off-event-07th-July-2018.pdf>
  - <https://www.sdk.lu/images/SDK-EN/PDF/Infolyer-Residenzen-en-web.pdf>
  - <https://www.sdk.lu/index.php/en/reverse-consumption/ecological-waste-management-in-the-house/stationary-collection>
  - <https://www.tallinn.ee/eng/A-Guide-to-Sorting-Waste>
  - www.dastri.fr
  - www.raportaredeseuri.ro
  - <http://geodechets.fr>
  - www.vaarallinenjate.fi (на финландски и шведски)
-

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

ИЗМЕНЕНИЕ НА ЕТИЧНАТА РАМКА НА ЕЦБ

(Настоящият текст заменя част 0 от правилата за персонала на ЕЦБ във връзка с етичната рамка от текста, публикуван в Официален вестник С 204 от 20 юни 2015 г., стр. 3)

(2020/C 375/02)

Част III. Част 0 от Правилата за персонала на ЕЦБ във връзка с етичната рамка се заменя със следното:

III. ЧАСТ 0 ОТ ПРАВИЛАТА ЗА ПЕРСОНАЛА НА ЕЦБ ВЪВ ВРЪЗКА С ЕТИЧНАТА РАМКА

0.1. Общи разпоредби и принципи

0.1.1. Привилегиите и имунитетите, с които се ползват членовете на персонала съгласно Протокола за привилегиите и имунитета на Европейския съюз, се предоставят единствено в интерес на ЕЦБ. Тези привилегии и имунитети не освобождават членовете на персонала от изпълнението на частноправните им задълженията или от задължението да спазват приложимите закони и разпоредбите на органите на реда. Когато привилегиите и имунитетите са оспорени, съответните членове на персонала незабавно уведомяват Изпълнителния съвет.

0.1.2. По принцип членовете на персонала, които са командирани в ЕЦБ или които са в отпуск от друга организация или институция, за да работят за ЕЦБ въз основа на трудов договор с ЕЦБ, стават част от персонала на ЕЦБ, имат същите права и задължения като другите членове на персонала и изпълняват професионалните си задължения единствено в полза на ЕЦБ.

0.2. Независимост

0.2.1 Конфликт на интереси

0.2.1.1 Членовете на персонала са длъжни да избягват конфликт на интереси, когато изпълняват професионалните си задължения.

0.2.1.2 „Конфликт на интереси“ е ситуация, в която членовете на персонала имат лични интереси, които могат да повлияят или които изглежда, че влияят върху безпристрастното и обективно изпълнение на професионалните им задължения. Лични интереси са всички облаги или потенциални облаги, с финансов или нефинансов характер, за членовете на персонала, членовете на семейството им или техния кръг от приятели и близки познати.

0.2.1.3 Членовете на персонала, които по време на изпълнението на професионалните си задължения узнаят за конфликт на интереси, са длъжни незабавно да уведомят прекия си ръководител. След като се консултира със Службата за съответствие и управление, прекият ръководител може да предприеме подходящи мерки, за да бъде избегнат конфликтът на интереси. Ако с предприемането на други подходящи мерки конфликтът не може да бъде разрешен или сериозността му не може да бъде намалена, прекият ръководител може да освободи члена на персонала от задълженията му по съответния въпрос. Ако конфликтът на интереси е свързан с процедура за възлагане на обществени поръчки, прекият ръководител уведомява Централната служба за възлагане на обществени поръчки или Комитета по възлагане на обществени поръчки, според случая, които решават какви мерки да бъдат взети.

0.2.1.4 Преди да назначи кандидат, назначаващият орган, определен в член 1а.1.1, буква а), оценява в съответствие с правилата за подбор и назначаване дали може да възникне конфликт на интереси в резултат от предишната трудова дейност на кандидата или близките му лични взаимоотношения с членове на персонала, членове на Изпълнителния съвет или членове на други вътрешни органи на ЕЦБ. Ако установи конфликт на интереси, назначаващият орган е длъжен да се консултира със Службата за съответствие и управление.

0.2.2 Подаръци и гостоприемство

0.2.2.1 Членовете на персонала не могат да търсят, нито да приемат за себе си или за друго лице изгода, свързана по какъвто и да е начин с трудовото им правоотношение с ЕЦБ.

0.2.2.2 Изгода е подарък, акт на гостоприемство или друга облага с финансов или нефинансов характер, която обективно подобрява финансовото, правното или личното положение на получателя ѝ или на друго лице и на която получателят няма установено от закона право. Дребните актове на гостоприемство, предложени по време на работни срещи, не се считат за изгода. Изгодата се счита за свързана с трудовото правоотношение на получателя с ЕЦБ, ако е предложена въз основа на заеманата от него длъжност в ЕЦБ, а не на лична основа.

0.2.2.3 При положение че не са чести и не произлизат от един и същ източник, могат да бъдат приети следните изключения от член 0.2.2.1:

- а) актове на гостоприемство от страна на частния сектор на стойност до 50 EUR, ако са предложени в работен контекст. Това изключение не се прилага към актовете на гостоприемство, предложени от настоящи или потенциални доставчици или от кредитни институции в контекста на провежданите от ЕЦБ проверки на място или одити, като в тези случаи актовете на гостоприемство не могат да бъдат приемани;
- б) изгоди, предложени от други централни банки, национални публични органи или европейски и международни организации, които не надхвърлят това, което е обичайно и се счита за уместно;
- в) изгоди, предложени при конкретни обстоятелства, в които отхвърлянето им би причинило обида или би изложило на сериозен риск професионалните взаимоотношения.

0.2.2.4 Членовете на персонала регистрират своевременно в Службата за съответствие и управление:

- а) изгодите, приети в съответствие с член 0.2.2.3, буква в);
- б) изгодите, за чиято стойност не може да бъде ясно определено дали се намира под предвидените в член 0.2.2.3 прагове;
- в) предложените от трети лица изгоди, чието приемане е забранено.

Членовете на персонала предават на ЕЦБ приетите съгласно член 0.2.2.3, буква в) подаръци. Те стават собственост на ЕЦБ.

0.2.2.5 Във всеки случай приемането на изгода не може да накърнява обективността на персонала и свободата му на действие или да им влияе.

0.2.3 Възлагане на обществени поръчки

Членовете на персонала осигуряват надлежното провеждане на процедурите за възлагане на обществени поръчки, като запазват обективност, неутралност и честност и гарантират прозрачността на действията си. По-конкретно членовете на персонала са длъжни да спазват всички общи и специални правила, свързани с избягването и декларирането на конфликт на интереси, приемането на изгоди и опазването на професионалната тайна.

Членовете на персонала осъществяват контакт с доставчиците, които участват в процедурата за възлагане на обществена поръчка, единствено чрез официалните канали и когато това е възможно, осъществяват контакт с тях в писмена форма.

0.2.4 Награди, титли и отличия

Членовете на персонала са длъжни да получат разрешение от Службата за съответствие и управление, преди да приемат награди, титли или отличия във връзка с работата им за ЕЦБ.

0.2.5 *Забрана за получаване на възнаграждение от трети лица за изпълнението на професионални задължения*

Членовете на персонала нямат право да приемат за себе си възнаграждение от трети лица във връзка с изпълнението на професионалните си задължения. Ако трети лица предложат такова възнаграждение, то се плаща на ЕЦБ.

Дейностите във връзка със задачите на ЕЦБ или с отговорностите на члена на персонала се считат за част от общите професионални задължения на члена на персонала. При съмнение отговорният пряк ръководител преценява и решава дали дейността да бъде считана за професионално задължение.

0.2.6 *Външни дейности*

0.2.6.1. Членовете на персонала са длъжни да получат писмено разрешение, преди да започнат да извършват външна дейност с трудов характер или дейност, която надхвърля това, което може с основание да бъде считано за дейност, извършвана през свободното време.

След като се консултира със Службата за съответствие и управление и съответните преки ръководители, генералният директор на генерална дирекция „Човешки ресурси“ или неговият заместник предоставя това разрешение, ако външната дейност не засяга по никакъв начин изпълнението на професионалните задължения на члена на персонала към ЕЦБ и не представлява вероятен източник на конфликт на интереси.

Разрешението се предоставя най-много за срок от пет години за всеки отделен случай.

0.2.6.2. По изключение от член 0.2.6.1 не се изисква разрешение за извършването на външни дейности, които са:

- i) неплатени, и
- ii) в областта на културата, науката, образованието, спорта, благотворителността, религията, социална или друга нестопанска дейност, и
- iii) несвързани с ЕЦБ или с професионалните задължения на члена на персонала в ЕЦБ.

0.2.6.3. Без да се засягат членове 0.2.6.1 и 0.2.6.2, членовете на персонала могат да участват в политическа и профсъюзна дейност, но при осъществяването ѝ те не могат да се възползват от длъжността си в ЕЦБ и са длъжни изрично да заявяват, че личните им възгледи не отразяват непременно възгледите на ЕЦБ.

0.2.6.4. Членовете на персонала, които възнамеряват да се кандидатира за публична длъжност или са избрани, или назначени на такава, са длъжни да уведомят генералния директор на генерална дирекция „Човешки ресурси“ или неговия заместник, който, след като се консултира със Службата за съответствие и управление и като вземе предвид интереса на службата, важноста на заеманата длъжност, задълженията, които тя включва, възнаграждението и възстановяването на разходите, направени при изпълнение на служебните задължения, решава дали:

- a) от съответния член на персонала следва да се изиска да поиска неплатен отпуск по лични причини;
- b) от съответния член на персонала следва да се изиска да поиска годишен отпуск;
- v) на съответния член на персонала може да бъде разрешено да изпълнява професионалните си задължения на непълно работно време;
- г) съответният член на персонала може да продължи да изпълнява професионалните си задължения, както преди.

Ако от член на персонала бъде изискано да си вземе неплатен отпуск по лични причини или ако той е получил разрешение да изпълнява професионалните си задължения на непълно работно време, срокът на неплатения отпуск или на уговорката за непълно работно време трябва да съответства на мандата на члена на персонала.

0.2.6.5. Членовете на персонала са длъжни да извършват външните дейности в извънработно време. При изключителни обстоятелства генералният директор на генерална дирекция „Човешки ресурси“ или неговият заместник може да разреши дерогации от това правило.

0.2.6.6. Във всеки един момент, след като се консултира със Службата за съответствие и управление и изслуша члена на персонала, ако това е възможно, генералният директор на генерална дирекция „Човешки ресурси“ или неговият заместник може да поиска членът на персонала да прекрати външните дейности, които могат по някакъв начин да засегнат изпълнението на професионалните задължения на члена на персонала към ЕЦБ или представляват вероятен източник на конфликт на интереси, дори ако за тези дейности е било предоставено разрешение. Ако е необходимо, на членовете на персонала се предоставя разумен срок, в който да прекратят външните дейности, освен ако в интерес на службата е наложително незабавното им прекратяване.

0.2.7. *Възмезден труд на съпруг или на признат от закона партньор*

Членовете на персонала са длъжни да уведомят Службата за съответствие и управление за всяка възмездна трудова дейност на техния съпруг или признат от закона партньор, която може да доведе до конфликт на интереси. Ако естеството на трудовата дейност води до конфликт на интереси с професионалните задължения на члена на персонала, Службата за съответствие и управление е длъжна първо да уведоми и консултира отговорния пряк ръководител във връзка с подходящите мерки, които да бъдат предприети с оглед на намаляването на сериозността на конфликта на интереси, включително освобождаването на члена на персонала от задълженията му по съответния въпрос, ако е необходимо.

0.2.8. *Ограничения след прекратяване на трудовото правоотношение*

Преговори във връзка с бъдеща трудова дейност

0.2.8.1 Членовете на персонала са длъжни да се държат почтено и дискретно по време на преговори във връзка с бъдеща трудова дейност. Те са длъжни да уведомят Службата за съответствие и управление, ако естеството на трудовата дейност може да доведе до конфликт на интереси с професионалните задължения на члена на персонала. Ако е налице конфликт на интереси, Службата за съответствие и управление е длъжна да уведоми и консултира отговорния пряк ръководител във връзка с подходящите мерки, които да бъдат предприети с оглед на намаляването на сериозността на конфликта на интереси, включително освобождаването на члена на персонала от задълженията му по съответния въпрос, ако е необходимо.

Задължения за уведомяване

0.2.8.2. Членовете на персонала и бившите членове на персонала са длъжни да уведомят Службата за съответствие и управление, преди да приемат трудова дейност по време на следните срокове за уведомяване:

- а) членовете на персонала, чието възнаграждение е от категория I или от по-висока категория и които участват в надзорна дейност — две години от датата, на която участието им в надзорната дейност е прекратено;
- б) членовете на персонала, чието възнаграждение е от категории F/G и H и които участват в надзорна дейност — шест месеца от датата, на която участието им в надзорната дейност е прекратено;
- в) други членове на персонала, чието възнаграждение е от категория I или от по-висока категория — една година от датата, от която е в сила освобождаването им от изпълнение на професионалните им задължения.

Периоди на изчакване

0.2.8.3. Периодите на изчакване се прилагат за следните членове на персонала:

- г) членовете на персонала, които по време на трудовото им правоотношение с ЕЦБ са участвали в надзорна дейност в продължение на поне шест месеца, могат да започнат работа единствено за:
  - 1) кредитна институция, в осъществяването на надзора върху която са участвали пряко, след изтичането на:
    - і) една година, ако възнаграждението им е от категория I или по-висока (при изключителни обстоятелства този срок може да бъде удължен до две години съгласно член 0.2.8.7);

- ii) шест месеца, ако възнаграждението им е от категории F/G до H
от датата, на която прякото им участие в осъществяването на надзора върху кредитната институция е прекратено;
- 2) пряк конкурент на такава кредитна институция след изтичането на:
  - i) шест месеца, ако възнаграждението им е от категория I или по-висока;
  - ii) три месеца, ако възнаграждението им е от категории F/G до H
от датата, на която прякото им участие в осъществяването на надзора върху кредитната институция е прекратено;
- д) членовете на персонала, чието възнаграждение е от категория I или по-висока и които са работили в продължение на поне шест месеца в генерална дирекция „Икономика“, генерална дирекция „Изследвания“, генерална дирекция „Макропруденциална политика и финансова стабилност“, генерална дирекция „Пазарни операции“, дирекция „Управление на риска“, генерална дирекция „Международни и европейски отношения“, Представителството на ЕЦБ във Вашингтон, генерална дирекция „Секретариат“ (с изключение на отдел „Управление на информацията“), Консултативния съвет към Изпълнителния съвет, генерална дирекция „Правни услуги“, генерални дирекции „Микропруденциален надзор“ I—IV или секретариата на Надзорния съвет, могат да започнат да работят за финансово предприятие, установено в Съюза, единствено след изтичането на три месеца от датата, на която трудовото им правоотношение в тези структурни звена е прекратено;
- е) членовете на персонала, чието възнаграждение е от категория K или по-висока и които са работили в продължение на поне шест месеца в други структурни звена на ЕЦБ, могат да започнат да работят за финансово предприятие, установено в Съюза, единствено след изтичането на три месеца от датата, на която трудовото им правоотношение в тези структурни звена е прекратено;
- ж) членовете на персонала, чието възнаграждение е от категория I или по-висока и които по време на трудовото им правоотношение с ЕЦБ са се занимавали с надзор върху платежните системи в продължение на поне шест месеца, могат да започнат да работят за лице, в осъществяването на надзор върху което са участвали пряко, единствено след изтичането на шест месеца от датата, на която прякото им участие в надзора на лицето е прекратено;
- з) членовете на персонала, чието възнаграждение е от категория I или по-висока и които по време на трудовото им правоотношение с ЕЦБ са участвали пряко в подбора на доставчик или в управлението на договор с доставчик, могат да започнат да работят за този доставчик единствено след изтичането на:
  - 1) шест месеца, ако общата стойност на договора/ите с този доставчик надхвърля 200 000 EUR, но е по-малка от 1 млн. евро;
  - 2) една година, ако общата стойност на договора/ите с този доставчик надхвърля 1 млн. евро или повече
от деня, в който е прекратено участието им;
- и) след прекратяването на трудовото им правоотношение с ЕЦБ членовете на персонала, чието възнаграждение е от категория I или по-висока, могат да се занимават с лобизъм и застъпничество спрямо ЕЦБ по въпроси, за които са отговаряли по време на трудовото им правоотношение с ЕЦБ, единствено след изтичането на шест месеца от датата, на която отговорностите им за тези въпроси са прекратени;
- й) членовете на персонала, чието възнаграждение е от категория I или по-висока и които по време на трудовото им правоотношение с ЕЦБ са участвали пряко в правен спор или сериозен конфликт с друго юридическо лице, могат да започнат да работят за това лице или за лице, което действа от негово име, единствено след изтичането на шест месеца от датата, на която прякото им участие е прекратено.

- 0.2.8.4. Ако предвидената трудова дейност попада между два различни периода на изчакване, прилага се по-дългият.
- 0.2.8.5. За членовете на персонала, чието трудово правоотношение с ЕЦБ не надхвърля четири години, срокът на задълженията за уведомяване и продължителността на периодите на изчакване, предвидени в членове 0.2.8.2 и 0.2.8.3, не могат да надхвърлят половината от срока на трудовото им правоотношение с ЕЦБ.
- 0.2.8.6. При поискване от член на персонала Изпълнителният съвет може по изключение да отмени предвидените в член 0.2.8.3 периоди на изчакване или да намали продължителността им, ако са налице специфични обстоятелства, които изключват наличието на конфликт на интереси в резултат от последваща трудова дейност. Членът на персонала е длъжен да подаде обосновано искане, подкрепено с доказателства, до Службата за съответствие и управление с оглед на вземането на решение от Изпълнителния съвет в разумен срок.
- 0.2.8.7. Ако се прилага периодът на изчакване съгласно член 0.2.8.3, буква а), точка 1, подточка i), при изключителни обстоятелства по предложение на Службата за съответствие и управление Изпълнителният съвет може да реши да увеличи продължителността на периода на изчакване до най-много две години, ако продължава да е налице конфликт на интереси.

0.3. **Професионални стандарти**

0.3.1. *Професионална тайна*

Членовете на персонала са длъжни да спазват правилата на ЕЦБ относно управлението и поверителността на документите, по-специално да поискат разрешение да разкриват информация в ЕЦБ и извън нея, ако това е необходимо.

0.3.2. *Отношения с външни лица*

0.3.2.1. Членовете на персонала са длъжни да се съобразяват с независимостта и репутацията на ЕЦБ и с необходимостта от опазване на професионалната тайна. При изпълнение на професионалните си задължения членовете на персонала нямат право да искат, нито да приемат указания от правителства, органи, организации или лица извън ЕЦБ. Членовете на персонала са длъжни да уведомят прекия си ръководител за всеки опит от страна на трето лице да окаже влияние върху ЕЦБ при изпълнението на задачите ѝ.

Когато изразяват мнението си по въпроси, по които ЕЦБ няма установена позиция, членовете на персонала са длъжни изрично да заявяват, че личните им възгледи не отразяват непременно възгледите на ЕЦБ.

0.3.2.2. Членовете на персонала са длъжни да поддържат високо равнище на достъпност при контактите си с други европейски институции, органи, агенции и международни организации и да бъдат отзивчиви и на разположение за съвременни реакции.

В отношенията си с колегите си от националните централни банки на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) и националните компетентни органи, които участват в единния надзорен механизъм (ЕНМ), членовете на персонала се ръководят от дух на тясно взаимно сътрудничество, като вземат предвид задълженията си към ЕЦБ и безпристрастната роля на ЕЦБ в ЕСЦБ.

0.3.2.3. Членовете на персонала са длъжни да бъдат предпазливи в отношенията си с групи, представляващи определени интереси, и с медиите. Членовете на персонала са длъжни да препращат всички искания за информация от обществеността или от медиите на генерална дирекция „Комуникации и езикови услуги“ (DG/C) в съответствие с предвидените в Наръчника за бизнес практики разпоредби. В съответствие с предвидените в Наръчника за бизнес практики разпоредби членовете на персонала са длъжни да препращат на генерална дирекция „Секретариат“ всички искания от обществеността или от медиите за достъп до документи на ЕЦБ.

0.3.2.4. Членовете на персонала, които възнамеряват да говорят на външни конференции или семинари или обмислят да направят принос към външни публикации, са длъжни да поискат предварително разрешение за това в съответствие с Наръчника за бизнес практики и да спазват съответните разпоредби.

0.3.2.5. Членове 0.3.2.3 и 0.3.2.4 не се прилагат спрямо представителите на персонала по въпроси, които са в сферата на техните задължения. Представителите на персонала могат да уведомят DG/C относно контакти с медиите, речи или външни публикации в разумен срок. Задълженията за лоялност и професионална тайна продължават да бъдат изцяло приложими във всички случаи.

0.3.3. *Вътрешни отношения*

0.3.3.1. Членовете на персонала са длъжни да изпълняват нарежданията на ръководителите си и да спазват приложимата йерархична подчиненост. Ако членовете на персонала считат, че даденото им нареждане е неправилно, те са длъжни да уведомят прекия си ръководител за притесненията си или ако считат, че той не е предприел действия в достатъчна степен, за да отговори на тези притеснения — генералния директор, директора или неговия заместник. Ако нареждането бъде потвърдено от генералния директор, директора или неговия заместник в писмена форма, членовете на персонала са длъжни да го изпълнят, освен ако то е очевидно незаконно.

0.3.3.2. Членовете на персонала нямат право да искат от друг член на персонала да изпълнява лични за тях или за други лица задачи.

0.3.3.3. Членовете на персонала са длъжни да се отнасят лоялно към колегите си. По-специално членовете на персонала са длъжни да не крият от другите членове на персонала информация, която може да засегне хода на работата, особено с цел да извлекат лична изгода, както и да не дават невярна, неточна или преувеличена информация. Освен това те са длъжни да не възпрепятстват колегите си и да не отказват да си сътрудничат с тях.

0.3.4. *Спазване на принципа на разделение между надзорната функция и функцията, свързана с паричната политика*

Членовете на персонала са длъжни да спазват принципа на разделение между надзорната функция и функцията, свързана с паричната политика, както е посочено в правилата за прилагане на този принцип.

0.4 **Частни финансови сделки**

0.4.1. *Общи принципи*

0.4.1.1. Когато извършват частни финансови сделки за своя сметка или за сметка на трето лице, членовете на персонала са длъжни да проявяват най-висока степен на предпазливост и грижа с оглед на опазването на репутацията на ЕЦБ и на доверието в нея, както и на общественото доверие в интегритета и безпристрастността на персонала ѝ. Частните им финансови сделки трябва да бъдат с неспекулативен характер, да бъдат ограничени и в разумно съотношение спрямо доходите и богатството им, за да не се излага на риск финансовата им независимост.

0.4.1.2. Службата за съответствие и управление може да издава обвързващи насоки относно тълкуването и прилагането на настоящия член. След получаване на одобрението на Изпълнителният съвет Службата за съответствие и управление може по-специално да предвиди конкретни финансови сделки, които са забранени или за които се изисква предварително разрешение съгласно членове 0.4.2.2 и 0.4.2.3, ако тези сделки са в конфликт с операциите на ЕЦБ или за тях може да се предположи, че са в такъв конфликт. Службата за съответствие и управление публикува тези насоки чрез подходящи за това средства.

0.4.1.3. На членовете на персонала се забранява да използват или да се опитват да използват, с оглед на удовлетворяването на своите или на трети лица частни интереси, информация, която се отнася до дейността на ЕЦБ, националните централни банки, националните компетентни органи или Европейския съвет за системен риск и която не е оповестена или не е достъпна за обществеността (наричана по-долу „вътрешна информация“).

На членовете на персонала е изрично забранено да се възползват от вътрешна информация във връзка с частни финансови сделки или с оглед на препоръчването такива сделки да бъдат извършени или не.

0.4.1.4. В случай на съмнение относно тълкуването на настоящия член, членовете на персонала са длъжни да се консултират със Службата за съответствие и управление, преди да извършат частна финансова сделка.

0.4.2. Категории частни финансови сделки

Без да се засягат предвидените в членове 0.4.1 и 0.4.3 общи задължения, членовете на персонала са длъжни да спазват правилата, приложими към следните категории:

- а) освободени частни финансови сделки;
- б) забранени частни финансови сделки;
- в) частни финансови сделки, за които се изисква предварително разрешение;
- г) частни финансови сделки, за които се изисква последващо деклариране.

0.4.2.1. Освободени частни финансови сделки

Без да се засягат предвидените в членове 0.4.1 и 0.4.3 общи задължения, членовете на персонала могат да извършват следните частни финансови сделки, без те да подлежат на ограничения или задължения за уведомление:

- а) покупка или продажба на дялове в колективна инвестиционна схема, върху инвестиционната политика на която членът на персонала няма влияние, с изключение на схемите, чиято основна цел е инвестирането в активи, които попадат в приложното поле на член 0.4.2.2, буква б) и член 0.4.2.3 букви б) и в), както и на преводите на средства и валутните сделки, пряко свързани с тази покупка или продажба;
- б) покупка или погасяване на застрахователни полици или анюитети;
- в) покупка или продажба на чуждестранна валута за придобиването от време на време на нефинансови инвестиции или активи, за лични пътувания или за покриване на текущи или бъдещи лични разходи във валута, различна от валутата, в която се плаща заплатата на члена на персонала;
- г) разходи, включително покупката или продажбата на нефинансови инвестиции или активи, включително недвижими имоти;
- д) сключване на договори за ипотека;
- е) прехвърляне на средства от разплащателна или спестовна сметка на член на персонала в каквато и да е валута към друга разплащателна или спестовна сметка, която е на негово име или на името на трето лице;
- ж) други частни финансови сделки, които не са забранени или не подлежат на предварително разрешение, чиято стойност не надхвърля 10 000 EUR в даден календарен месец. Членовете на персонала не могат да разделят частните си финансови сделки с цел да заобиколят този праг.

0.4.2.2. Забранени частни финансови сделки

На членовете на персонала се забранява да извършват следните частни финансови сделки:

- а) сделки, сключени по повод на или с частно юридическо лице или с физически лица, с които членът на персонала се намира в текущи професионални взаимоотношения от името на ЕЦБ;

- б) сделки във връзка със: i) индивидуални търгуеми облигации и акции, емитирани от финансови предприятия (с изключение на централните банки), установени или имащи клон в Съюза; ii) дериватни инструменти във връзка с тези облигации и акции; iii) комбинирани инструменти, ако единият от компонентите попада в подточка i) или ii); и iv) дялове в колективни инвестиционни схеми, чиято основна цел е да инвестират в тези облигации, акции или инструменти.

0.4.2.3. Частни финансови сделки, за които се изисква предварително разрешение

Членовете на персонала са длъжни да поискат разрешението на Службата за съответствие и управление, преди да извършат следните финансови сделки:

- а) краткосрочни сделки, т.е. продажбата и покупката на активи с еднакъв международен идентификационен номер на ценни книжа (ISIN), които са купени или продадени през предходния месец. Не се изисква разрешение, ако последващата продажба е извършена в изпълнение на поръчка за ограничаване на загубите, която членът на персонала е дал на своя брокер;
- б) сделки, чиято стойност надхвърля 10 000 EUR през даден календарен месец, със: i) държавни ценни книжа, емитирани от държави членки от еврозоната; ii) дериватни инструменти във връзка с държавни ценни книжа; iii) комбинирани инструменти, ако единият от компонентите попада в подточка i) или подточка ii); и iv) дялове в колективни инвестиционни схеми, чиято основна цел е да инвестират в тези ценни книжа или инструменти;
- в) сделки, чиято стойност надхвърля 10 000 EUR през даден календарен месец, със: i) злато и свързани със златото дериватни инструменти (включително индексирани спрямо златото ценни книжа); ii) акции, облигации или свързани с тях дериватни инструменти, емитирани от дружества, чиято основна стопанска дейност е добивът или производството на злато; iii) комбинирани инструменти, ако единият от компонентите попада в подточка i) или подточка ii); и iv) дялове в колективни инвестиционни схеми, чиято основна цел е да инвестират в тези ценни книжа или инструменти;
- г) сделки с чуждестранна валута, извън изброените в член 0.4.2.1, буква в), чиято стойност надхвърля 10 000 EUR през даден календарен месец.

0.4.2.4. Частни финансови сделки, за които се изисква последващо деклариране

В срок до 30 календарни дни от извършването ѝ членовете на персонала са длъжни да декларират пред Службата за съответствие и управление всяка частна финансова сделка, чиято стойност надхвърля 10 000 EUR през даден календарен месец и която не попада в една от горепосочените три категории. Службата за съответствие и управление определя информацията, която подлежи на деклариране, формата ѝ и процедурата за това.

Задължението за деклариране се прилага по-специално към:

- а) кредитите, различни от ипотечните (включително преминаването от фиксиран към плаващ лихвен процент и обратно или удължаването на срока на съществуващия кредит). Членовете на персонала са длъжни да посочат дали кредитът се използва за придобиването на финансови инструменти;
- б) свързаните с лихвен процент деривати и дериватите, основани на индекси;
- в) покупките или продажбите на акции на предприятия, извън посочените в член 0.4.2.2, буква б), и на облигации, емитирани от тези предприятия.

0.4.2.5. Налични активи в резултат от забранени сделки

Членовете на персонала могат да задържат придобитите в резултат от сделките по смисъла на член 0.4.2.2 активи:

- а) които те притежават в момента, в който спрямо тях започнат да се прилагат предвидените в член 0.4 ограничения;
- б) които те придобият в по-късен момент, без да се извършили действия за това, по-специално чрез наследяване, дарение, промяна в семейното им положение или в резултат от промяна на капиталовата структура или контрола в юридическото лице, в което членът на персонала държи активи или права;
- в) които те са придобили в момент, в който сделката все още не е била забранена.

Членовете на персонала могат да се разпореждат с тези активи или да упражняват произтичащите от тях права, след като получат предварителното разрешение на Службата за съответствие и управление.

Членовете на персонала са длъжни да се консултират със Службата за съответствие и управление, ако задържането на тези активи може да предизвика конфликт на интереси. В този случай Службата за съответствие и управление може да поиска от члена на персонала да се разпорежи с активите в разумен срок, ако разпореждането е необходимо за предотвратяването на конфликт на интереси.

0.4.2.6. Искане на разрешение

Искането на разрешение съгласно членове 0.4.2.3 или 0.4.2.5 се подава до Службата за съответствие и управление поне пет работни дни преди предвидената за поръчката дата в определения от Службата формат. Службата за съответствие и управление се произнася по искането в срок до пет работни дни, като взема предвид по-специално и ако е целесъобразно: а) професионалните задължения на члена на персонала и достъпа му до съответната вътрешна информация; б) спекулативния/неспекулативния характер на сделката; в) сумите по сделката, ако са посочени; г) репутационния риск за ЕЦБ; д) времето на извършването на сделката, и по-специално времевата близост до заседание на органите за вземане на решения на ЕЦБ. Службата за съответствие и управление може да обвърже разрешението с определени условия. Ако в срок до пет работни дни Службата за съответствие и управление не предприеме действия по отношение на искането за разрешение, разрешението за сделката се счита за предоставено.

0.4.2.7. Дискреционно управление на активи от трето лице

Финансовите сделки се освобождават от предвидените в членове 0.4.2.2—0.4.2.6 ограничения дотолкова, доколкото те се извършват от трето лице, на чиято преценка членът на персонала е поверил управлението на частните си финансови сделки съгласно писмено споразумение за управление на активи. За прилагането на настоящото освобождаване се изисква разрешението на Службата за съответствие и управление. Разрешението се предоставя, ако се представят доказателства, че съгласно условията на споразумението се гарантира, че членът на персонала не може пряко или непряко да повлияе върху решението за управление, което се взема от третото лице. Членът на персонала е длъжен да уведоми Службата за съответствие и управление относно промени в условията на споразумението за управление на активи.

0.4.3. *Наблюдение за спазването на правилата*

0.4.3.1. Членовете на персонала са длъжни да предоставят на Службата за съответствие и управление списък със:

- а) банковите си сметки, включително съвместни сметки, попечителски сметки, сметки по кредитни карти и сметки при брокери; и
- б) всички предоставени в тяхна полза пълномощни от трети лица във връзка с банковите им сметки, включително попечителските сметки. Членовете на персонала могат да имат и използват пълномощни за банковите сметки на трети лица единствено ако им е разрешено да предоставят на ЕЦБ съответните документи съгласно член 0.4.3.2.

Членовете на персонала са длъжни да актуализират този списък.

- 0.4.3.2. Предвид задълженията за деклариране съгласно член 0.4.3 членовете на персонала са длъжни да съхраняват документи за предходната и настоящата календарна година относно следното:
- a) извлечения за всички сметки, посочени в член 0.4.3.1;
  - б) покупки или продажби на финансови активи или права, извършени от тях или от трети лица на техен риск и за тяхна сметка или извършени от тях на риск и за сметка на трети лица;
  - в) договори за ипотечен кредит или други кредити, сключени или изменени на техен собствен риск и за тяхна собствена сметка или от тях с риск и за сметка на други;
  - г) действията им във връзка с пенсионни планове, включително пенсионната схема и пенсионния план на ЕЦБ;
  - д) всички предоставени в тяхна полза пълномощни от трети лица във връзка с банковите им сметки, включително попечителските сметки;
  - е) условията на споразумението за управление на активи съгласно член 0.4.2.7 и на измененията му.
- 0.4.3.3. След получаване на одобрението на Изпълнителният съвет Службата за съответствие и управление може да поиска от външен доставчик на услуги да извършва:
- a) редовни проверки за спазване на правилата, които обхващат определен процент от членовете на персонала, определен от Службата за съответствие и управление; и
  - б) ad hoc проверки за спазване на правилата, които са насочени към определена група от персонала или към определен вид сделки.
- За целите на тези проверки Службата за съответствие и управление може да поиска от съответните членове на персонала да предоставят, за срок, който ще бъде допълнително уточнен, предвидените в член 0.4.3.2 документи в запечатан плик с оглед на предоставянето им на външния доставчик на услуги. Членовете на персонала са длъжни да предоставят тези документи в определения от Службата за съответствие и управление срок.
- 0.4.3.4. Без да се засяга член 0.4.3.5, външният доставчик на услуги е длъжен да третира получената информация и документация при най-стриктно съблюдаване на поверителност и да ги използва само за целите на извършването на проверките за спазването на правилата.
- 0.4.3.5. Ако външният доставчик на услуги установи наличието на доказателства, които водят до подозрения за нарушение на професионалните задължения от член на персонала или до нарушение на договорните задължения от външно лице, работещо за ЕЦБ, към което по силата на договора му се прилагат ограниченията съгласно член 0.4, той е длъжен да уведоми Службата за съответствие и управление за евентуалното нарушение, като прилага доказателствената документация. Службата за съответствие и управление оценява евентуалното нарушение и ако подозрението се окаже основателно, уведомява за него компетентния орган или структурно звено/звена с оглед на извършването на допълнителни разследвания, ако е необходимо, или на предприемането на дисциплинарни мерки. Уведомлението от външния доставчик на услуги заедно с предоставената съобразно горепосочените правила доказателствена документация може да бъде част от последващи вътрешни и/или външни производства.
- 0.4.3.6. Задълженията на членовете на персонала съгласно член 0.4.3 са в сила до края на календарната година, следваща годината, в която трудовото им правоотношение е прекратено. Предвидената в член 0.4.1.3 забрана за използване на вътрешна информация се прилага до момента, в който информацията бъде оповестена.

0.4a Инструмент за подаване на сигнали за нарушения и защита на сигнализиращите лица**0.4a.1. Определения**

За целите на настоящия член се прилагат следните определения:

- а) „нарушение“ е незаконна дейност, включително измама или корупция, засягаща финансовите интереси на Съюза, или поведение, свързано с изпълнението на служебни задължения, на лица, участващи в дейностите на ЕЦБ, което съставлява неизпълнение на правила и разпоредби, приложими към тях;
- б) „самоличност“ е информация, която идентифицира или прави възможно идентифицирането на физическо лице, или която може да доведе до пряко или непряко идентифициране на физическо лице, по-специално чрез посочване на идентификатори, определени в член 3, точка 1) от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета (*);
- в) „информация за нарушения“ е информация, включително основателни подозрения, относно възможни нарушения или относно опити за прикриване на такива нарушения;
- г) „лице, участвало в дейностите на ЕЦБ“ е член на персонала, член на персонала, нает по краткосрочен договор, участник в квалификационна програма, стажант или един от високопоставените служители на ЕЦБ;
- д) „високопоставени служители на ЕЦБ“ са служителите, посочени в членове 1.1, 1.2 и 1.4 от Кодекса за поведение за високопоставени служители на Европейската централна банка (**);
- е) „сигнализиращо лице“ е лице, което участва в дейностите на ЕЦБ и което подава сигнал с информация за нарушения чрез някой от каналите за подаване на сигнали, предвидени в член 0.4a.2, в член 0.5, в Решение (ЕС) 2016/456 на Европейската централна банка (ЕЦБ/2016/3) (***) или в Циркулярно писмо 01/2006 относно вътрешните административни разследвания;
- ж) „свидетел“ е лице, което участва в дейностите на ЕЦБ, различно от сигнализиращо лице, и от което се изисква да сътрудничи в контекста на вътрешна оценка за възможно нарушение, включително чрез даване на свидетелски показания съгласно Циркулярно писмо 01/2006;
- з) „засегнато лице“ е лице, което участва в дейностите на ЕЦБ и което е посочено в сигнала като лице, на което се приписва нарушението или с което това лице е свързано;
- и) „ответни действия с цел отмянение“ означава всяко пряко или непряко действие или бездействие, което настъпва в работен контекст, предизвикано е от подаването на сигнал с информация за нарушения чрез някой от каналите за подаване на сигнали, предвидени в член 0.4a.2, в член 0.5, в Решение (ЕС) 2016/456 на Европейската централна банка (ЕЦБ/2016/3) или в Циркулярно писмо 01/2006, или от свидетелски показания във връзка с подаването на такъв сигнал, и причинява или може да причини неоправдана вреда на сигнализиращото лице, или на свидетеля. Това включва и заплахи за ответни действия с цел отмянение и опити за извършване на ответни действия с цел отмянение;
- й) „компетентен орган“ е органът, който е определен да оценява сигнали с информация за нарушения, подадени чрез предвидените в член 0.4a.2 канали за подаване на сигнали, и да дава обратна информация на сигнализиращото лице, и/или който предприема последващи действия по такива сигнали.

0.4a.2. Инструмент за подаване на сигнали за нарушения

0.4a.2.1. Без да се засягат разпоредбите за подаване на сигнали за възможни незаконни дейности в Решение (ЕС) 2016/456 (ЕЦБ/2016/3), за възможни нарушения, отнасящи се до достойнството на работното място в член 0.5 и за възможни нарушения на професионални задължения в Циркулярно писмо 01/2006, членовете на персонала могат да подават сигнали с информация за нарушения чрез платформата за вътрешно подаване на сигнали, създадена за тази цел от ЕЦБ (наричана по-долу „инструментът за подаване на сигнали“).

0.4a.2.2. Членовете на персонала могат да използват инструмента за подаване на сигнали за нарушения като алтернативен канал за изпълнение на задължението си за докладване на информация съгласно Решение (ЕС) 2016/456 (ЕЦБ/2016/3) или за подаване на сигнали съгласно Циркулярно писмо 01/2006.

0.4a.3. Оценка и последващи действия по информация за нарушения, подадена чрез инструмента за подаване на сигнали за нарушения

0.4a.3.1. Компетентният орган за сигнали с информация за нарушения, получени чрез инструмента за подаване на сигнали за нарушения, е:

- а) директорът на дирекция „Вътрешен одит“, освен за сигнали по буква б) или в);
- б) председателят, когато засегнатото лице или някое от засегнатите лица е директорът на дирекция „Вътрешен одит“;

в) компетентният орган, определен от Управителния съвет, когато засегнатото лице или някое от засегнатите лица е един от високопоставените служители на ЕЦБ.

0.4а.3.2. По сигнали с информация за нарушения, получени чрез инструмента за подаване на сигнали за нарушения, които попадат в обхвата на Решение (ЕС) 2016/456 (ЕЦБ/2016/3), се извършват последващи действия в съответствие с това решение.

0.4а.3.3. По сигнали с информация за нарушения, получени чрез инструмента за подаване на сигнали за нарушения, които не попадат в обхвата на Решение (ЕС) 2016/456 (ЕЦБ/2016/3), се извършват последващи действия в съответствие с Циркулярно писмо 01/2006.

Независимо от разпоредбите на първия параграф процедурата за оценка и последващи действия по информация за нарушения, подадена чрез инструмента за подаване на сигнали за нарушения, когато засегнатото лице или някое от засегнатите лица е един от високопоставените служители на ЕЦБ, се урежда в специално решение на Управителния съвет.

0.4а.4. *Защита на сигнализиращите лица*

0.4а.4.1. ЕЦБ защитава сигнализиращите лица, като им осигурява защита на самоличността и защита срещу ответни действия с цел отмъщение.

0.4а.4.2. Сигнализиращите лица отговарят на условията за защита по настоящия член, при условие че съгласно член 0.4а.7.4 са имали основателни причини да смятат, с оглед на обстоятелствата и информацията, с която разполагат към момента на подаване на сигнала, че подадената информация за нарушения е вярна и релевантна към възможно нарушение.

При прилагането на първия параграф сигнализиращите лица по-специално:

а) не се ползват от защита, когато подадената информация за нарушения съставлява:

- i) подадена умишлено и съзнателно невярна или подвеждаща информация, информация, която към момента на подаване на сигнала е обществено достояние или се основава на необосновани слухове; или
- ii) несъгласие(я) с легитимни управленски или административни решения;

б) не се лишават от защита, когато подадената информация за нарушения е невярна поради неволна грешка.

0.4а.5. *Защита на самоличността*

0.4а.5.1. Самоличността на сигнализиращите лица и свидетелите се защитава в съответствие с принципите, установени в част 2 от Правилника за дейността.

Без да засяга член 7, параграф 5 от Циркулярно писмо 01/2006 самоличността на сигнализиращите лица, които са се идентифицирали, се разкрива само:

- а) на принципа на „необходимост да се знае“, но не и на засегнатото лице или на някое от засегнатите лица; или
- б) ако сигнализиращото лице е дало изрично съгласие за разкриването; или
- в) при обстоятелствата, описани в член 6, параграф 10 от Циркулярно писмо 01/2006, както и когато е необходимо за прилагането на правата на защита.

0.4а.5.2. Сигнализиращите лица могат да подават сигнали анонимно чрез инструмента за подаване на сигнали за нарушения. В този случай тяхната самоличност не се разкрива, освен ако и докато те не решат да се идентифицират.

0.4а.6. *Защита срещу ответни действия с цел отмъщение*

0.4а.6.1 Ответните действия с цел отмъщение срещу сигнализиращи лица и свидетели съставляват нарушение на професионалните задължения и са обект на подходящи мерки, включително при необходимост дисциплинарни мерки.

0.4a.7. Процедура за искане на защита срещу ответни действия с цел отмъщение

0.4a.7.1. Сигнализиращите лица и свидетелите могат да подават искане за защита срещу ответни действия с цел отмъщение до ръководителя на Службата за съответствие и управление заедно със съответните документи или информацията, която обосновава тяхното искане. Искането се подава в срок от 24 месеца от момента на настъпването на действията или бездействията, за които се твърди, че съставляват ответни действия с цел отмъщение.

0.4a.7.2. Когато е приложимо, такова искане не освобождава заявителя от отговорност за собственото му участие в нарушението, за което е подал сигнал или по отношение на което е свидетел.

0.4a.7.3. Ръководителят на Службата за съответствие и управление обработва такива искания строго поверително, като самоличността на заявителя се защитава в съответствие с член 0.4a.5.1, включително когато заявителят е свидетел.

0.4a.7.4. При получаване на искането за защита от ответни действия с цел отмъщение ръководителят на Службата за съответствие и управление незабавно:

- a) потвърждава получаването; и
- b) проверява дали искането за защита отговаря на следните условия:
  - i) заявителят е сигнализиращо лице, което отговаря на изискванията за защита съгласно условията, посочени в член 0.4a.4.2, или е свидетел; и
  - ii) твърдяното увреждащо действие или бездействие е настъпило; и
  - iii) твърдяното увреждащо действие или бездействие е предизвикано от подаването на сигнал за нарушение или от свидетелски показания във връзка с подаването на сигнал за нарушение.

0.4a.7.5. Ако ръководителят на Службата за съответствие и управление заключи, че:

- a) искането за защита не отговаря на условията, посочени в член 0.4a.7.4, буква б), той уведомява за това писмено заявителя;
- b) искането за защита отговаря на условията, посочени в член 0.4a.7.4, буква б), той
  - i) може да препоръча временни защитни мерки в съответствие с член 0.4a.8;
  - ii) извършва оценка дали е необходима защита, включително ако е необходимо чрез отнасяне на въпроса до компетентния орган или до структурните звена, отговарящи за разследвания, които впоследствие следва да извършат разследванията в съответствие с приложимите правила и да предоставят резултата от разследванията на ръководителя на Службата за съответствие и управление. В този контекст ЕЦБ носи тежестта на доказване за установяване, че докладваните действия или бездействия не са съставлявали ответни действия с цел отмъщение;
  - iii) уведомява за това писмено заявителя.

0.4a.7.6. Ако след извършването на оценката по член 0.4a.7.5, буква б), подточка ii) ръководителят на Службата за съответствие и управление заключи, че:

- a) не е необходима защита, той уведомява за това писмено заявителя;
- b) е необходима защита, той може да препоръча следните мерки като последващи действия:
  - i) мерки за поправяне на претърпяното увреждане в резултат на ответните действия с цел отмъщение („корективни мерки“) и мерки за защита на заявителя от следващи ответни действия с цел отмъщение („защитни мерки“) след консултация със заявителя и в съответствие с член 0.4a.8; и
  - ii) подходящи мерки в зависимост от случая срещу лицето, извършило ответни действия с цел отмъщение, включително ако е необходимо дисциплинарни мерки.

0.4a.7.7. Когато счита, че е налице конфликт на интереси при разглеждане на искането за защита срещу ответни действия с цел отмъщение, ръководителят на Службата за съответствие и управление отнася случая до главния директор по услугите за определяне на лицето, което следва да извърши последващи действия по такова искане в съответствие с горепосочената процедура.

0.4а.8. *Временни защитни мерки и корективни мерки*

0.4а.8.1. Ръководителят на Службата за съответствие и управление може да препоръча мерки, които са необходими и подходящи за защита на сигнализиращото лице и свидетелите срещу ответни действия с цел отмъщение, включително временни защитни мерки и корективни мерки, при условие че тези мерки съответстват на правната рамка на ЕЦБ.

0.4а.8.2. По всяко време ръководителят на Службата за съответствие и управление може да препоръча със съгласието на сигнализиращото лице или свидетеля наблюдение на ситуацията на работното им място.

0.4а.8.3. Ръководителят на Службата за съответствие и управление може да поиска от адресатите на неговите препоръки да му предоставят отчет по изпълнението на препоръките. Ако не е удовлетворен от последващите действия във връзка с отправените препоръки, ръководителят на Службата за съответствие и управление може да уведоми за това председателя.

0.4а.9. *Отчитане на подадените сигнали за нарушения*

ЕЦБ може да изготвя отчети за подадените сигнали за нарушения в съкратена или в обобщена форма, така че отделните лица да не могат да бъдат идентифицирани.

0.5. **Достойнство на работното място**

0.5.1. Членовете на персонала са длъжни да зачитат достойнството на колегите си и да се въздържат от непристойно поведение, което уронва достойнството на другите. Те са длъжни да проявяват разбиране към другите и да ги уважават.

0.5.2. *Определения*

За целите на етичната рамка се използват следните определения:

1. „Достойнство на работното място“ е отсъствието на непристойно поведение. Непристойно поведение е всяка форма на пряка или непряка дискриминация, физическо насилие, психологически тормоз (наричан още малтретиране или причиняване на страдания) и сексуален тормоз.
2. „Пряка дискриминация“ е налице, когато поради своята националност, пол, раса или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация едно лице е третирано, било е третирано или би било третирано по-неблагоприятно отколкото друго лице в сходно положение.
3. „Непряка дискриминация“ е налице, когато привидно неутрална разпоредба, критерий или практика би поставила едно лице в по-неблагоприятно положение спрямо друго лице въз основа на неговата националност, пол, раса или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е обективно обоснована.
4. „Физическо насилие“ е умишлената употреба на физическа сила или заплахата с употребата ѝ спрямо друго лице, което води до физически, сексуални или психологически вреди.
5. „Психически тормоз“ е всяко непристойно поведение, осъществявано през определен период от време, многократно или систематично, и изразено чрез физически действия, писмено или устно, с жестове или други действия, извършени умишлено, които могат да уронят личността, достойнството или да накърнят физическата или психологическата цялост на друго лице.
6. „Сексуален тормоз“ е сексуално ориентирано поведение, което е нежелано от лицето, към което е насочено, и чиято цел или последица е да обиди това лице или да създаде заплашителна, враждебна, обидна или смушаваша среда.

Непристойността на поведението се преценява обективно от гледна точка на разумно трето лице.

0.5.3. Процедури

0.5.3.1. Членовете на персонала, които считат, че спрямо тях е проявено непристойно поведение, могат да използват неформална и формална процедура. Членовете на персонала, които започнат която и да е от двете процедури, не търпят негативни последици от това, освен ако в хода на процедурата се установи, че те умишлено са направили неверни или злонамерени жалби.

0.5.3.2. Неформална процедура

Съгласно неформалната процедура засегнатият член на персонала може:

- а) да се обърне пряко към лицето, за което се твърди, че е проявило непристойно поведение;
- б) да привлече доверено лице по собствен избор, включително представител на персонала;
- в) да се обърне към прекия си ръководител за незабавно действие от страна на ръководството; или
- г) да използва услугите на социален съветник.

0.5.3.3. Формална процедура

Ако засегнатият член на персонала счита, че неформалната процедура не е подходяща или ако неформалната процедура не завърши с успех, той може да поиска от генералния директор на генерална дирекция „Човешки ресурси“ или от неговия заместник да предприеме подходящи (временни) мерки. Генералният директор или неговият заместник е длъжен да действа по тези искания бързо, сериозно и в условията на поверителност. Ако е необходимо, генералният директор или неговият заместник може да уведоми за случая компетентния орган, който да реши дали да започне вътрешно административно разследване.

0.5.3.4. Ръководителите, които узнаят за случай на непристойно поведение, по отношение на който не могат да бъдат предприети адекватни мерки чрез незабавно действие от страна на ръководството, уведомяват своевременно генералния директор на генерална дирекция „Човешки ресурси“ или неговия заместник, който взема решение относно последващите действия в съответствие с член 0.5.3.

0.5.3.5. Другите членове на персонала, които узнаят за случай на непристойно поведение, могат да уведомят прекия си ръководител или, ако е необходимо, направо генералния директор на генерална дирекция „Човешки ресурси“ или неговия заместник. Правилата относно защитата на членовете на персонала, които сигнализират за извършени нарушения на професионалните задължения, се прилагат съответно.

0.6. Използване на ресурсите на ЕЦБ

Членовете на персонала са длъжни да зачитат и да пазят имуществото на ЕЦБ. ЕЦБ предоставя оборудването и съоръженията, независимо от вида им, единствено за служебно ползване, освен ако личното им използване е разрешено съгласно съответните вътрешни правила в Наръчника за бизнес практики или съгласно специално разрешение от генералния директор на генерална дирекция „Човешки ресурси“ или неговия заместник. Членовете на персонала са длъжни да вземат всички разумни и подходящи мерки за ограничаване на разходите, така че наличните ресурси да могат да бъдат използвани най-ефективно.

0.7. Прилагане

0.7.1. Без да се засяга член 0.4.2, Службата за съответствие и управление заедно с генералния директор на генерална дирекция „Човешки ресурси“ или неговия заместник могат да издадат насоки относно тълкуването и прилагането на етичната рамка.

0.7.2. Членовете на персонала могат да поискат от Службата за съответствие и управление или от генералния директор на генерална дирекция „Човешки ресурси“, или от неговия заместник, в случаите когато те са компетентни да вземат решение, да предоставят насоки по въпроси, свързани със спазването на етичната рамка. Поведението на персонала, което изцяло съответства на съветите на Службата за съответствие и управление или на генералния директор на генерална дирекция „Човешки ресурси“, се счита за съобразено с етичната рамка и не може да бъде основание за дисциплинарно производство. Тези съвети обаче не освобождават членовете на персонала от отговорност съгласно националното право.

(*) Регламент (ЕС) 2018/1725 а Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

(**) Кодекс за поведение за високопоставени служители на Европейската централна банка (2019/C 89/03) (ОВ С 89, 8.3.2019 г., стр. 2).

(***) Решение (ЕС) 2016/456 на Европейската централна банка от 4 март 2016 г. относно реда и условията за извършване на разследвания в Европейската централна банка от Европейската служба за борба с измамите във връзка с предотвратяването на измами, корупция и всякакви други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза (ЕЦБ/2016/3) (ОВ L 79, 30.3.2016 г., стр. 34).“

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Непротивопоставяне на концентрация, за която е постъпило уведомление

(Дело M.9953 — CalSTRS/Altitude Group/Al THD)

(текст от значение за ЕИП)

(2020/C 375/03)

На 28 октомври 2020 г. Комисията реши да не се противопоставя на горепосочената концентрация, за която е постъпило уведомление и да я обяви за съвместима с вътрешния пазар. Решението се основава на член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽¹⁾. Пълният текст на решението е достъпен единствено на английски език и ще се публикува, след като бъдат премахнати всички професионални тайни, които могат да се съдържат в него. Той ще бъде достъпен:

- в раздела за сливанията на уебсайта на Комисията, свързан с конкуренцията (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Този уебсайт предоставя различни средства за подпомагане на достъпа до решения за отделни сливания, включително показатели за търсене по дружество, по номер на делото, по дата и по отрасъл,
- в електронен формат на уебсайта EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=bg>) под номер на документа 32020M9953. EUR-Lex предоставя онлайн достъп до европейското право.

⁽¹⁾ ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1.

Непротивопоставяне на концентрация, за която е постъпило уведомление**(Дело M.10003 — DWS/Vertex Bioenergy)****(текст от значение за ЕИП)**

(2020/C 375/04)

На 30 октомври 2020 г. Комисията реши да не се противопоставя на горепосочената концентрация, за която е постъпило уведомление и да я обяви за съвместима с вътрешния пазар. Решението се основава на член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽¹⁾. Пълният текст на решението е достъпен единствено на английски език и ще се публикува, след като бъдат премахнати всички професионални тайни, които могат да се съдържат в него. Той ще бъде достъпен:

- в раздела за сливанията на уебсайта на Комисията, свързан с конкуренцията (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Този уебсайт предоставя различни средства за подпомагане на достъпа до решения за отделни сливания, включително показатели за търсене по дружество, по номер на делото, по дата и по отрасъл,
- в електронен формат на уебсайта EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=bg>) под номер на документа 32020M10003. EUR-Lex предоставя онлайн достъп до европейското право.

⁽¹⁾ ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1.

Непротивопоставяне на концентрация, за която е постъпило уведомление**(Дело M.9619 — CDC/EDF/ENGIE/La Poste)****(текст от значение за ЕИП)**

(2020/C 375/05)

На 11 август 2020 г. Комисията реши да не се противопоставя на горепосочената концентрация, за която е постъпило уведомление и да я обяви за съвместима с вътрешния пазар. Решението се основава на член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽¹⁾. Пълният текст на решението е достъпен единствено на френски език и ще се публикува, след като бъдат премахнати всички професионални тайни, които могат да се съдържат в него. Той ще бъде достъпен:

- в раздела за сливанията на уебсайта на Комисията, свързан с конкуренцията (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Този уебсайт предоставя различни средства за подпомагане на достъпа до решения за отделни сливания, включително показатели за търсене по дружество, по номер на делото, по дата и по отрасъл.
- в електронен формат на уебсайта EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=bg>) под номер на документа 32020M9619. EUR-Lex предоставя онлайн достъп до европейското право.

⁽¹⁾ ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1.

Непротивопоставяне на концентрация, за която е постъпило уведомление**(Дело M.8130 — Imerys/Alteo certain assets)****(текст от значение за ЕИП)**

(2020/C 375/06)

На 28 октомври 2016 г. Комисията реши да не се противопоставя на горепосочената концентрация, за която е постъпило уведомление и да я обяви за съвместима с вътрешния пазар. Решението се основава на член 6, параграф 1, буква б) във връзка с член 6, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽¹⁾. Пълният текст на решението е достъпен единствено на английски език и ще се публикува, след като бъдат премахнати всички професионални тайни, които могат да се съдържат в него. Той ще бъде достъпен:

- в раздела за сливанията на уебсайта на Комисията, свързан с конкуренцията (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Този уебсайт предоставя различни средства за подпомагане на достъпа до решения за отделни сливания, включително показатели за търсене по дружество, по номер на делото, по дата и по отрасъл,
- в електронен формат на уебсайта EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=bg>) под номер на документа 32016M8130. EUR-Lex предоставя онлайн достъп до европейското право.

⁽¹⁾ ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1.

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Обменен курс на еврото ⁽¹⁾

5 ноември 2020 година

(2020/C 375/07)

1 евро =

Валута	Обменен курс	Валута	Обменен курс		
USD	щатски долар	1,1855	CAD	канадски долар	1,5478
JPY	японска йена	122,86	HKD	хонконгски долар	9,1922
DKK	датска крона	7,4467	NZD	новозеландски долар	1,7540
GBP	лира стерлинг	0,90450	SGD	сингапурски долар	1,6014
SEK	шведска крона	10,2770	KRW	южнокорейски вон	1 330,68
CHF	швейцарски франк	1,0724	ZAR	южноафрикански ранд	18,6894
ISK	исландска крона	163,70	CNY	китайски юан рен-мин-би	7,8331
NOK	норвежка крона	10,8500	HRK	хърватска куна	7,5518
BGN	български лев	1,9558	IDR	индонезийска рупия	16 901,14
CZK	чешка крона	26,766	MYR	малайзийски рингит	4,9169
HUF	унгарски форинт	357,83	PHP	филипинско песо	57,218
PLN	полска злота	4,5134	RUB	руска рубла	91,7450
RON	румънска лея	4,8648	THB	тайландски бат	36,525
TRY	турска лира	9,9980	BRL	бразилски реал	6,5906
AUD	австралийски долар	1,6356	MXN	мексиканско песо	24,5016
			INR	индийска рупия	87,7405

⁽¹⁾ Източник: референтен обменен курс, публикуван от Европейската централна банка.

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 22 юли 2020 година

относно даване на указания на централния администратор на Дневника на Европейския съюз за трансакциите да въведе промени в националните таблици за разпределение на квоти за авиационни емисии, които ще бъдат разпределени безвъзмездно през 2020 г. от държавите членки, администриращи оператори на въздухоплавателни средства, изпълнявали полети от ЕС до Швейцария, в Дневника на Европейския съюз за трансакциите

(2020/C 375/08)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета ⁽¹⁾,като взе предвид Регламент (ЕС) № 389/2013 на Комисията от 2 май 2013 г. за създаване на Регистър на ЕС съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и решения № 280/2004/ЕО и № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕС) № 920/2010 и (ЕС) № 1193/2011 на Комисията ⁽²⁾, и по-конкретно член 55, параграф 3 от него,

като има предвид, че:

- (1) С Решение 2011/638/ЕС на Комисията ⁽³⁾ се определят индикативни критерии за безвъзмездно разпределяне на квоти за емисии на парникови газове между операторите на въздухоплавателни средства съгласно член 3д, параграф 1 от Директива 2003/87/ЕО.
- (2) В член 28а, параграф 7 от Директива 2003/87/ЕО е предвидено, че временната дерогация, свързана с полети до и от трети държави, се прилага само за държави, с които е сключено споразумение съгласно член 25 или 25а от посочената директива, в съответствие с условията на това споразумение.
- (3) Споразумението между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария за свързване на техните системи за търговия с емисии на парникови газове ⁽⁴⁾ („споразумението за свързване“) беше подписано на 23 ноември 2017 г. и влезе в сила на 1 януари 2020 г.
- (4) В точка Б от приложение I към споразумението за свързване относно обхвата на покритието се посочва, че полетите, заминаващи от летище, разположено в ЕИП, и пристигащи на летище, разположено на територията на Швейцария, са включени в обхвата на СТЕ на ЕС.
- (5) На 18 май 2020 г. Комисията прие Делегирано решение C(2020)3107 за изменение на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изключването на пристигащите от Швейцария полети от системата на ЕС за търговия с емисии. След влизането в сила на посоченото решение е необходимо да се направят съответните промени в националните таблици за разпределение на квоти за авиационни емисии.
- (6) Съгласно член 55, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 389/2013 Комисията дава указания на централния администратор на Дневника на Европейския съюз за трансакциите да качи преразгледаните национални таблици за разпределение на квоти за авиационни емисии в Дневника на Европейския съюз за трансакциите,

⁽¹⁾ ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32.

⁽²⁾ ОВ L 122, 3.5.2013 г., стр. 1.

⁽³⁾ Решение 2011/638/ЕС на Комисията от 26 септември 2011 г. относно индикативните критерии за безвъзмездно разпределяне на квотите за емисии на парникови газове между операторите на въздухоплавателни средства съгласно член 3д от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 252, 28.9.2011 г., стр. 20).

⁽⁴⁾ ОВ L 322, 7.12.2017 г., стр. 3.

РЕШИ:

Член единствен

Централният администратор на Дневника на Европейския съюз за трансакциите трябва да качи преразгледаните национални таблици за разпределение на квоти за авиационни емисии, които ще бъдат разпределени безвъзмездно през 2020 г. от държавите членки, администриращи оператори на въздухоплавателни средства, изпълнявали полети от ЕС до Швейцария, в Дневника на Европейския съюз за трансакциите. Преразгледаните национални таблици за разпределение на квоти за авиационни емисии се съдържат в приложението.

Съставено в Брюксел на 22 юли 2020 година.

За Комисията

Frans TIMMERMANS

Изпълнителен заместник-председател

_____

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Промени в националната таблица за разпределение за 2020 г. съгласно Споразумението между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария за свързване на техните системи за търговия с емисии на парникови газове и съгласно Делегирано решение С(2020) 3107 на Комисията

Забележка: Стойностите за 2020 г. са общи. Те включват първоначалното разпределение за полетите между летища, разположени на територията на ЕИП, и допълнителното разпределение за полетите до и в рамките на Швейцария. Тези стойности трябва да бъдат въведени като актуализации в XML файла с националните таблици за разпределение на квоти за авиационни емисии.

Държава членка: Австрия

ETSID	Наименование на оператора	2020
440	Austrian Airlines AG	424 300
19210	UIA-VB	3 289
30323	International Jet Management GmbH	157
33061	AVCON JET AG	83
28567	Tupack Verpackungen Gesellschaft m.b.H.	17
25989	The Flying Bulls	16
45083	easyJet Europe Airline GmbH	1 823 642

Държава членка: Белгия

ETSID	Наименование на оператора	2020
908	BRUSSELS AIRLINES	285 422
27011	ASL Airlines Belgium	110 688
2344	SAUDI ARABIAN AIRLINES CORPORATION	3 031
32432	EgyptAir	315
29427	Flying Service	271
13457	EXCLU Flying Partners CVBA	81
36269	EXCLU VF International SAGL	22
28582	EXCLU Inter-Wetail c/o Jet Aviation Business Jets AG	14

Държава членка: България

ETSID	Наименование на оператора	2020
29056	„България Ер“ АД	81 265
28445	BH AIR	41 204

Държава членка: Хърватия

ETSID	Наименование на оператора	2020
12495	Croatia Airlines hrvatska zrakoplovna tvrtka d.d.	88 551

Държава членка: Кипър

ETSID	Наименование на оператора	2020
7132	Joannou & Paraskevaides (Aviation) Limited	30

Държава членка: Чехия

ETSID	Наименование на оператора	2020
859	České aerolinie a.s.	256 608
24903	Smartwings, a.s.	119 819
34430	CAIMITO ENTERPRISES LIMITED	16

Държава членка: Дания

ETSID	Наименование на оператора	2020
9918	Star Air A/S	97 822
32158	Jet Time A/S	37 762
4357	SUN-AIR of Scandinavia A/S	6 021
366	DAT A/S	5 855
142	P/F Atlantic Airways	659
3456	Air Alsie A/S	433

Държава членка: Финландия

ETSID	Наименование на оператора	2020
1167	Finnair Oyj	504 434

Държава членка: Франция

ETSID	Наименование на оператора	2020
227	AIR FRANCE	1 354 329
2850	easyJet Switzerland SA	168 483
27518	ASL AIRLINES FRANCE SA	60 691
10326	NOUVELAIR TUNISIE	3 172

5636	AIR SEYCHELLES	2 478
28237	TWIN JET	2 023
258	ROYAL AIR MAROC	1 331
261	AIR MAURITIUS LIMITED	796
22432	QATAR AMIRI FLIGHT	276
159	TAG AVIATION SUISSE	147
1855	MIDDLE EAST AIRLINES - AIRLIBAN S.A.L.	40
19696	LYRECO	33
5432	SAUDI OGER	32
4790	AIRBY	25
30067	BONGRAIN BENELUX	23
4306	ACCOR SA	15
1976	MARITIME INVESTMENT AND SHIPPING COMPANY LIMITED	14
7028	THE DOW CHEMICAL COMPANY	34
26287	ALTONA	7

Държава членка: Германия

ETSID	Наименование на оператора	2020
1776	Deutsche Lufthansa AG	2 152 188
28944	Germanwings GmbH	381 116
36121	European Air Transport Leipzig GmbH	358 714
1389	TUIfly GmbH	216 669
824	Condor Flugdienst GmbH i.l.	205 740
1652	Korean Air Lines Co., Ltd	21 582
8272	ASL Airlines (Switzerland) AG	7 448
10201	SunExpress	1 578
10690	PEGASUS HAVA TASIMACILIGI A.S.	1 350
2840	Volkswagen AirService GmbH	498
26466	DC Aviation GmbH	454
1778	Bundesamt für Infrastruktur, Umweltschutz und Dienstleistungen der Bundeswehr	431
3647	Adolf Würth GmbH & Co KG	159
2833	Viessmann Werke GmbH & Co KG	85
24270	Montenegro Airlines	62
18991	SAP SE	30
567	OBO JET-Charter GmbH	24
14557	Steiner-Film Inh. Siegfried Steiner e.K.	19
967	DAS Direct Air Service GmbH & Co. KG	14

1323	WEKA Flugdienst GmbH	14
6667	Bombardier Aerospace Corporation	13
30605	Wheels Aviation Limited	10
516	Bahag Baus Handelsgesellschaft AG Zug/Schweiz Zweigniederlassung Mannheim	9
14658	Bayerische Motoren Werke Aktiengesellschaft	66
31614	Bombardier Transportation GmbH	11
32953	HeidelbergCement AG	17
037070	Trevo Aviation Ltd.	26
12648	Pacelli-Beteiligungs GmbH & co. KG	4
6802	Aero Personal s.a de c.v.	9
24784	Samsung Techwin Co., Ltd.	2
16761	Jetflight Aviation Inc.	1
33706	Arcas Aviation GmbH & Co. KG	10
35418	Challenge Aero AG	3
34984	AMC Aircraft Management Concept	1

Държава членка: Гърция

ETSID	Наименование на оператора	2020
20514	AEGEAN AIRLINES S.A.	396 441
34624	OLYMPIC AIR	208 654
31109	SKY EXPRESS S.A.	3 001

Държава членка: Ирландия

ETSID	Наименование на оператора	2020
132	Aer Lingus Limited	583 592
23828	EMC Ireland	98
29120	Ven Air	13
32096	Prime Aviation JSC	10
2079	Owens-Illinois General inc	6

Държава членка: Италия

ETSID	Наименование на оператора	2020
34831	Alitalia Società Aerea Italiana S.p.A.	1 025 637
8484	SIRIO S.p.A.	361
31311	MSC Aviation SA	27

Държава членка: Латвия

ETSID	Наименование на оператора	2020
23085	A/S „AirBaltic Corporation“	192 796
21470	Smartlynx Airlines	9 207

Държава членка: Люксембург

ETSID	Наименование на оператора	2020
1781	LUXAIR	54 596
26052	Global Jet Luxembourg	306

Държава членка: Малта

ETSID	Наименование на оператора	2020
256	Air Malta plc	181 862
34461	Comlux Malta Ltd.	72

Държава членка: Нидерландия

ETSID	Наименование на оператора	2020
1640	Koninklijke Luchtvaart Maatschappij N.V.	784 194
2723	Transavia Airlines B.V.	409 478
1005	El Al Israel Airlines Ltd	1 272
2440	Shell Aircraft Limited	29
29439	Liberty Global Europe Management B.V.	27

Държава членка: Норвегия

ETSID	Наименование на оператора	2020
22212	Norwegian Air Shuttle ASA	827 543

Държава членка: Полша

ETSID	Наименование на оператора	2020
1763	POLSKIE LINIE LOTNICZE LOT SPÓŁKA AKCYJNA	226 673
36143	Enter Air spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	132 870

Държава членка: Португалия

ETSID	Наименование на оператора	2020
2656	Transportes Aéreos Portugueses, S.A.	525 241
23781	Netjets Transportes Aereos SA	4 460
32417	Ibis Participações e Serviços Ltda	3

Държава членка: Румъния

ETSID	Наименование на оператора	2020
2658	S.C. TAROM S.A.	136 559

Държава членка: Испания

ETSID	Наименование на оператора	2020
1475	IBERIA LAE SA OPERADORA SU	792 702
30190	Vueling Airlines, S.A.	824 304
9345	Air Europa Líneas Aéreas, S.A.U.	252 480
11309	Swiftair SA	16 917
6101	Edelweiss Air AG	15 813
32000	Privilege Style	13 215
27226	Executive Airlines, S.L.	321
4402	Gestair, S.A.	251
28586	Go ahead international	23
29804	PUNTO FA S.L.	18
31936	SQUADRON AVIATION SERVICES, LTD	2
4470	INDUSTRIAS TITAN, S.A.	12
36637	Alba Star, S.A.	26 142
40052	Evelop Airlines, S.L.	25 785

Държава членка: Швеция

ETSID	Наименование на оператора	2020
2351	Scandinavian Airlines System SAS	1 327 208
21450	Braathens Regional Aviation AB	56 569
1116	Försvarsmakten	93

Държава членка: Обединено кралство

ETSID	Наименование на оператора	2020
00590	BRITISH AIRWAYS PLC	1 349 506
30131	TUI Airways Limited	741 335
07532	Jet2.com Limited	303 689
5453	Flybe Limited	223 596
12669	BA CITYFLYER LIMITED	37 799
26351	Air Kilroe Limited (Trading as Eastern Airways)	24 054
04744	Titan Airways Limited	9 460
1673	Kuwait Airways Corporation	6 307
17692	ONUR AIR TASIMACILIK A.S	2 495
1801	MALAYSIA AIRLINES BERHAD	1 098
7618	Gama Aviation (UK) Limited	508
26684	TAG AVIATION UK LTD	471
18224	Uzbekistan Airways	149
29929	ETIHAD AIRWAYS	232
201	Air Canada	172
7521	Formula One Management Limited	148
6064	Dubai Air Wing	91
33204	INEOS Aviation Limited	119
23881	Executive Jet Management, Inc.	62
6323	Banline Aviation Ltd	41
9962	ICELAND FOODS LTD	28
1905	3M Company	17
8849	Honeywell International, Inc.	14
3991	Sioux Company Ltd	14
31943	AMGEN INC.	6
20894	KOHLER CO	6
33938	AMAC Corporate Jet AG	7
4025	Embraer SA	7
29824	EIE Eagle Inc. Est.	4
3751	The Procter & Gamble Company	6
31508	AL SALAM 319LTD	3
28494	SWISS INTERNATIONAL AIR LINES AG	289 088
1703	Learjet Inc.	4
27893	Merck & Co Inc	3

36153	Bayham Limited	8
34153	Cayley Aviation Ltd.	2
46235	easyJet UK Limited	1 165 113
2782	United Airlines, Inc.	1 304
31095	NetJets Aviation Inc.	44
29471	ExecuJet Europe AG	137
2463	Singapore Airlines Limited	23 065

V

(Становища)

ПРОЦЕДУРИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА
НА КОНКУРЕНЦИЯТА

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Предварително уведомление за концентрация

(Дело М.9989 — BB Holding Investment/Duferdofin-Nucor)

Дело кандидат за опростена процедура

(текст от значение за ЕИП)

(2020/C 375/09)

1. На 28 октомври 2020 г. Комисията получи уведомление за планирана концентрация в съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽¹⁾.

Настоящото уведомление засяга следните предприятия:

- предприятие BB Holding Investment S.A. („BB Holding Investment“, Люксембург),
- предприятие Duferdofin-Nucor S.r.l. („Duferdofin-Nucor“, Италия), под съвместния контрол на предприятието BB Holding Investment S.A. и предприятието Nucor European Holdings BV.

Предприятието BB Holding Investment придобива по смисъла на член 3, параграф 1, буква б) от Регламента за сливанията едноличен контрол над цялото предприятие Duferdofin-Nucor.

Концентрацията се извършва посредством покупка на дялове (акции).

2. Търговските дейности на въпросните предприятия са:

- за предприятие BB Holding Investment: управление на предприятия в областта на енергетиката, корабоплаването и стоманата, и по-специално в областта на търговията/дистрибуцията на стоманени продукти;
- за предприятие Duferdofin-Nucor: производство и дистрибуция на продукти от въглеродна стомана като блуми и кръгли заготовки и завършени дълги продукти, по-специално тежки профили (греди).

3. След предварително проучване Комисията констатира, че сделката, за която е уведомена, би могла да попадне в приложното поле на Регламента за сливанията. Въпреки това Комисията си запазва правото на окончателно решение по тази точка.

В съответствие с Известието на Комисията относно опростена процедура за разглеждане на някои концентрации съгласно Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽²⁾ следва да се отбележи, че това дело би могло да бъде разгледано по процедурата, посочена в Известието.

4. Комисията приканва заинтересованите трети страни да представят евентуалните си забележки по планираната сделка.

Забележките трябва да бъдат получени от Комисията не по-късно от 10 дни след датата на настоящата публикация. Моля, винаги посочвайте следния референтен номер:

М.9989 — BB Holding Investment/Duferdofin-Nucor

⁽¹⁾ ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1 („Регламент за сливанията“).

⁽²⁾ ОВ С 366, 14.12.2013 г., стр. 5.

Забележки могат да се изпращат до Комисията по факс, по електронна поща или по пощата. Моля, използвайте координатите за връзка по-долу:

Електронна поща: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Факс +32 22964301

Пощенски адрес:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

ISSN 1977-0855 (електронно издание)

ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG